

Kalastuksen olosuhdekatsaus 2021

Jari Setälä, Hannu Harjunpää, Mikko Jaukkuri,
Lehmonen Roope, Esa Lehtonen, Annica Långnabba,
Jari Niukko, Kaija Saarni, Pekka Salmi, Eila Seppänen

Luonnonvarakeskus (Luke)
2022

Rahoitus

Kalastuksen olosuhdekatsauksen laatiminen on rahoitettu osittain Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) avustuksella. Katsaus tuottaa tietoa EMKR:n Suomen toimintaohjelman arviointia ja ennakkointia varten.

Sisältö

Kalastuksen olosuhdekatsaus 2021 ➡

Rahoitus (s. 2) ➡

Sisältö (s. 3)

Saaliit (s. 4-11) ➡

Merisaaliin määrä ja arvo vähenivät
Pohjanlahden kiintiöstä iso osa jäi käyttämättä
Rannikkokalastuksen saalis väheni
Silakan ja kilohailin hinnat edellisvuoden tasolla
Sisävesisaalis väheni hieman
Kuhan saalis kasvoi, särjen väheni
Sisävesillä monien kalalajien hinnat nousivat

Sääolosuhteet (s. 12-17) ➡

Kuuma kesä, aikainen talvi
Etelärannikkokin jäätyni
Jääpäiviä keskimääräistä vähemmän
Kesä hyvin lämmin
Maalis-huhtikuu ja lokakuu keskimääräistä tuulisempia

Kalastajien näkemyksiä (s.18-21) ➡

Henkilökohtaiset haastattelut
Merikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä
Sisävesikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä

Luonnonolosuhteet (s. 22-34) ➡

Kiintiömuutokset sotkivat silakankalastusta
Suomenlahdella lämmin kesä, lohi syvällä
Saaristomeren kuhasaaliit vaihtelivat
Selkämeren lohienkalastuskausi jäi lyhyeksi
Helle ja hylkeet kiusana Merikarvialla
Merenkurkussa hyljehaitat lisääntyivät
Myös Perämerellä hyljehaitat kasvussa
Sisävesillä jäätalvi ja helleitä heinäkuussa
Pohjoisessa hyvin jäitä, mutta tuulista
Muikkukannat vahvat, mutta paikoin koko pientä
Järvien kuhakannat kunnossa
Sisävesillä merimetsoja enemmän, muttei vielä haitaksi asti

Taloudelliset tekijät (s. 35-39) ➡

Pääosa silakasta kalajauhoksi
Rannikon kalalle edelleen hyvä kysyntä
Sisävesillä särjen ja lahnan merkitys kasvussa
Polttoaineiden hinnat nousussa

Yhteiskunnalliset tekijät (s. 40-46) ➡

Kalastuskiintiöiden ongelmia
Ilmoitusvelvollisuuksista haittaa kalastukselle
Kiiteltäviä tukiratkaisuja
Sisävesillä vaikea saada lupia
Koronasta vaihtelevaa haittaa sisävesikalastukselle
Korona ei haitannut merikalastusta

Tulevaisuuden uhat (s. 47-54) ➡

Sisävesikalastuksen huolenaiheita
Markkinoilla olo on usein tasapainoilua
Rajoitteita ja ympäristöuhkia
Kalakannat ja kiintiöt mietityttävät merellä
Silakan kalastuksessa monia riskejä
Maailmantalouden kriisit syventävät epävarmuuksia
Miten uusia kalastajia?

Tulevaisuuden mahdollisuudet (s. 55-62) ➡

Kalastaja voi itse vaikuttaa kalastuksen mielikuvaan
Ratkaisuja rannikon hyljeongelmiin
Kaupallinen kalastus on elinkeinotoimintaa
Vahvoissa kalakannoissa pyyntimahdollisuuksia
Kysytystä luonnonkalasta lisää arvoa
Silakan markkinoilla monia mahdollisuuksia
Hyviä hankkeita ja tutkimuksia tarvitaan

Lähteet (s. 63) ➡

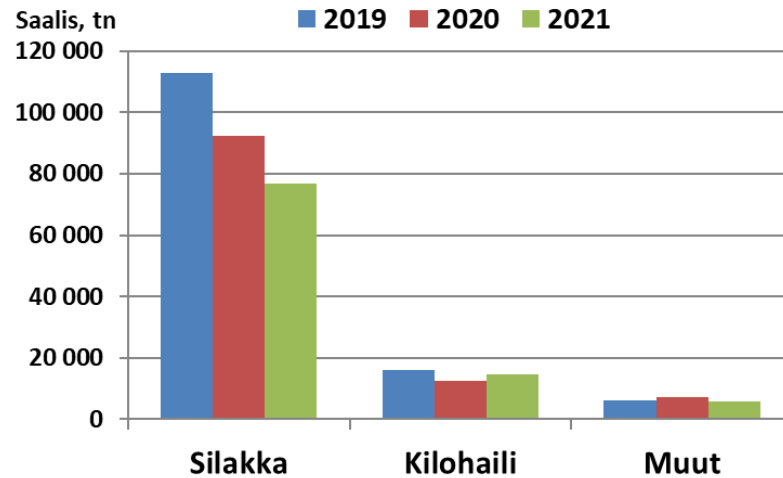
Lisätietoa (s.64) ➡

➡ Nuolta napauttamalla pääset suoraan otsikon mukaiseen kohtaan katsauksessa (toimii vain pdf-muodossa)

Saaliit

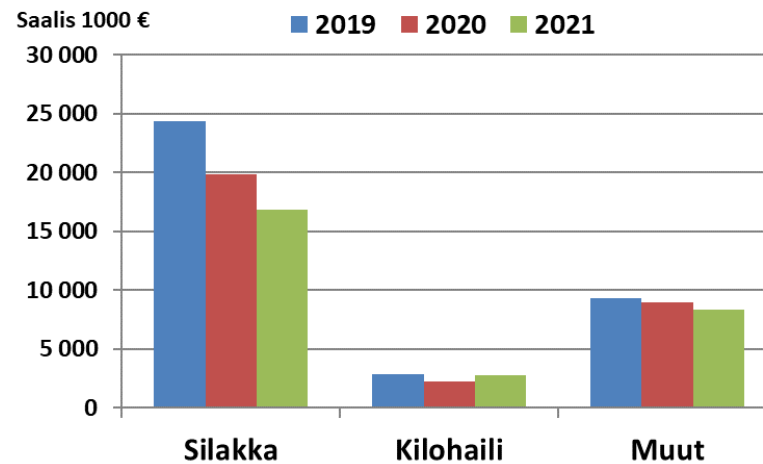
Merisaaliin määrä ja arvo vähenivät

Saalis 97 milj. kg

Saalis -13 %

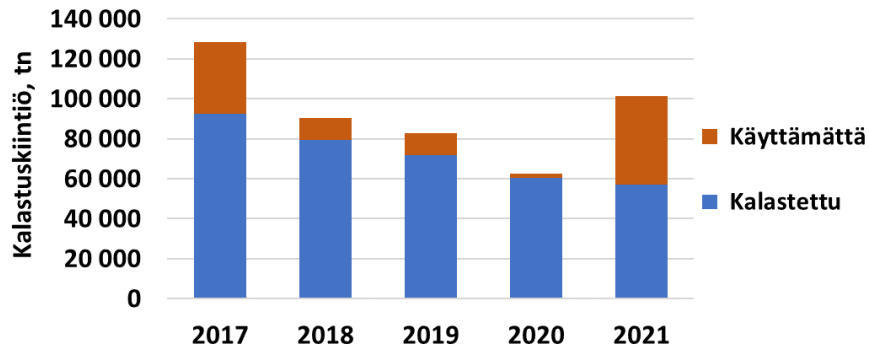
Saaliin arvo 28 milj. €

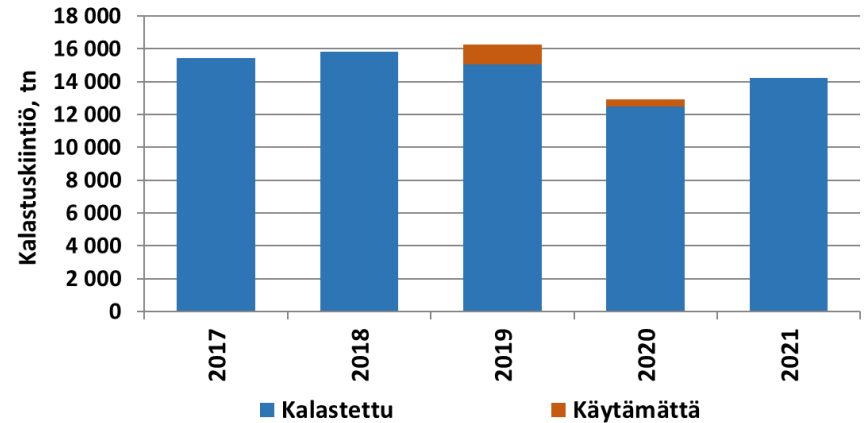
Saaliin arvo -10 %

Pohjanlahden kiintiöstä iso osa jäi käyttämättä

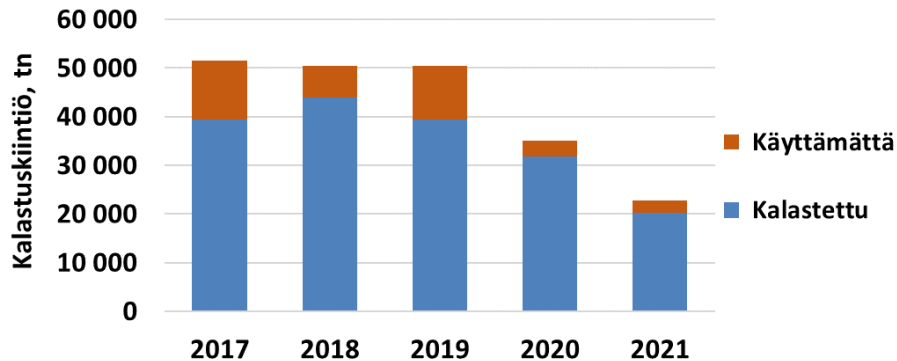
Pohjanlahden silakan kalastuksen osuus kiintiöstä

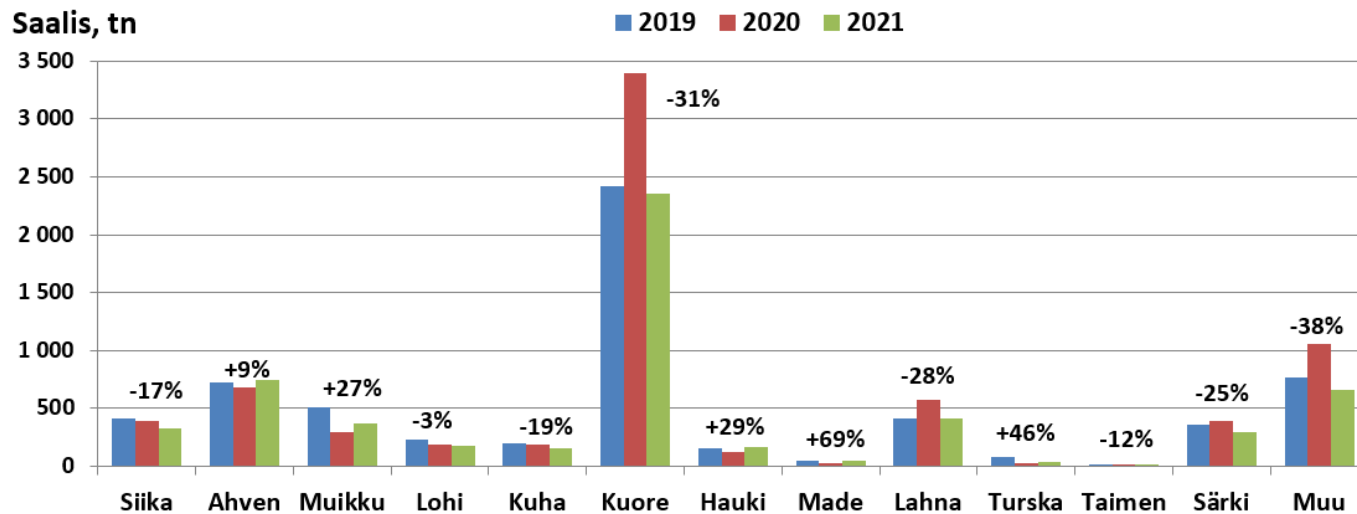
Kilohailin kalastuksen osuus kiintiöstä

Itämeren päältä, Saaristomerellä ja Suomenlahdella silakan kalastuksen osuus kiintiöstä

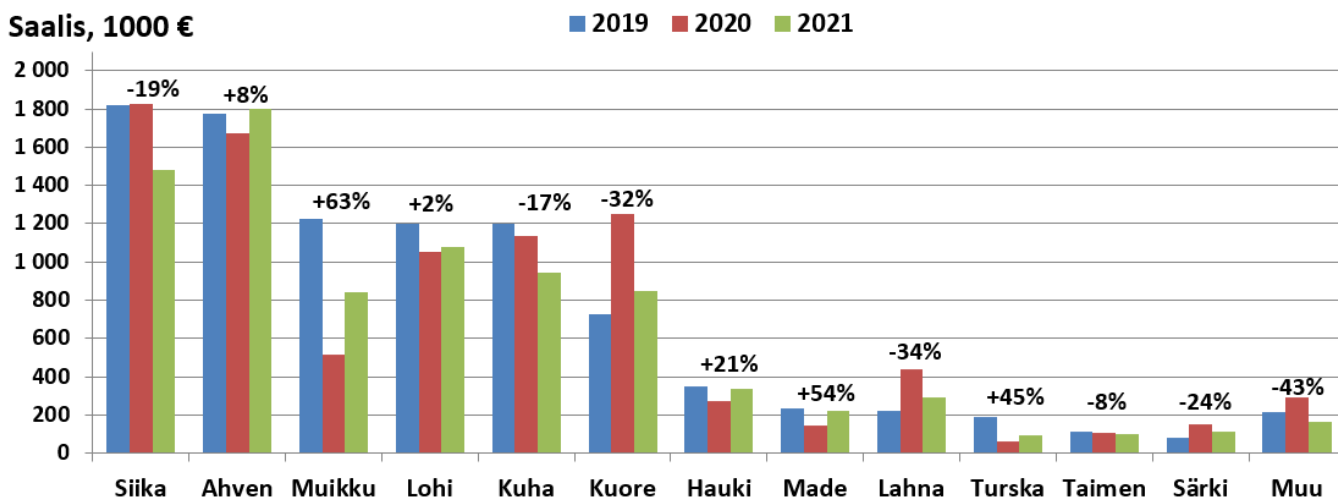

Rannikkokalastuksen saalis väheni

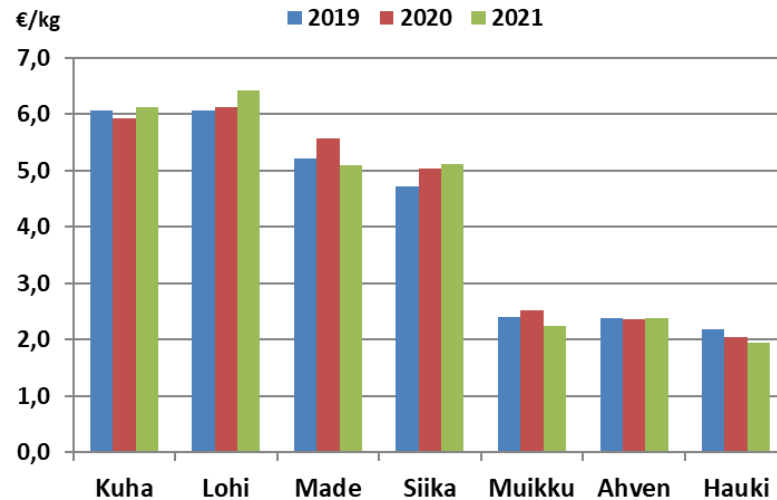
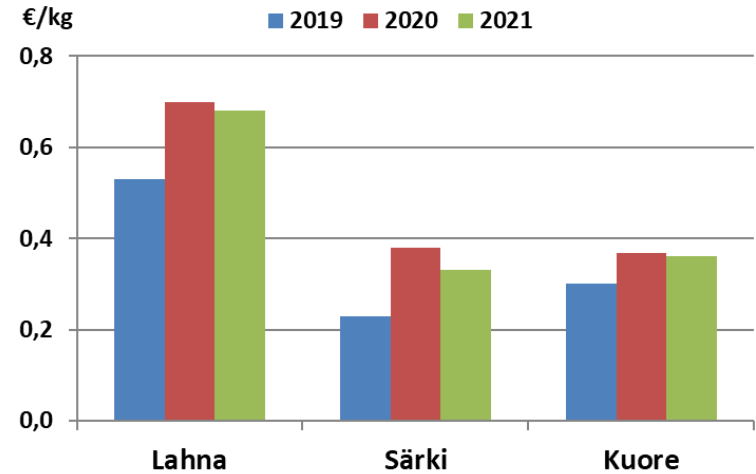
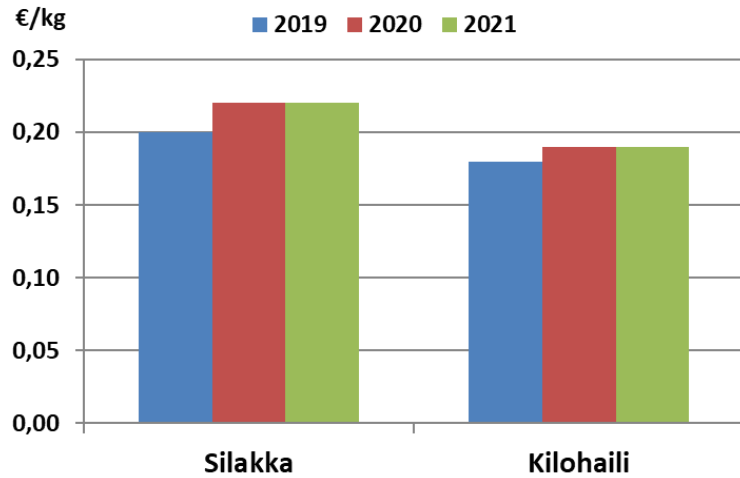
Kokonaissaalis väheni 22 % ja saaliin arvo 7 %.

Kuoresaaliit vähenivät vuoden 2019 tasolle. Siika- ja kuhasaaliit edelleen laskussa.

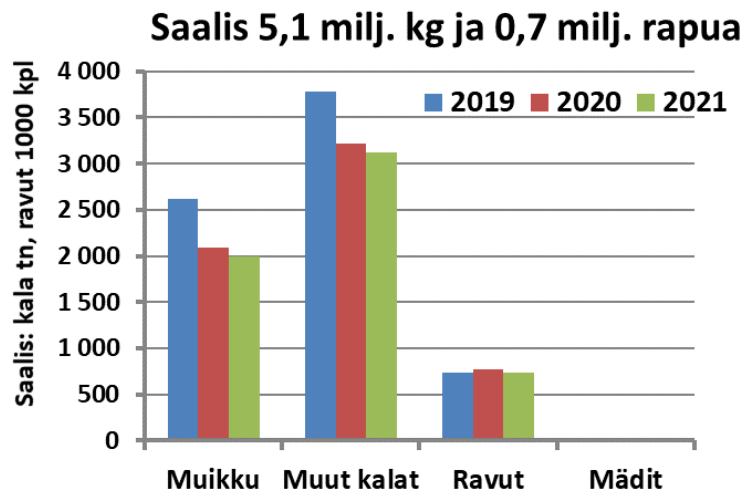
Ahvensaaliin arvo nousi korkeammaksi kuin siikasaaliin arvo.

Silakan ja kilohailin hinnat edellisvuoden tasolla

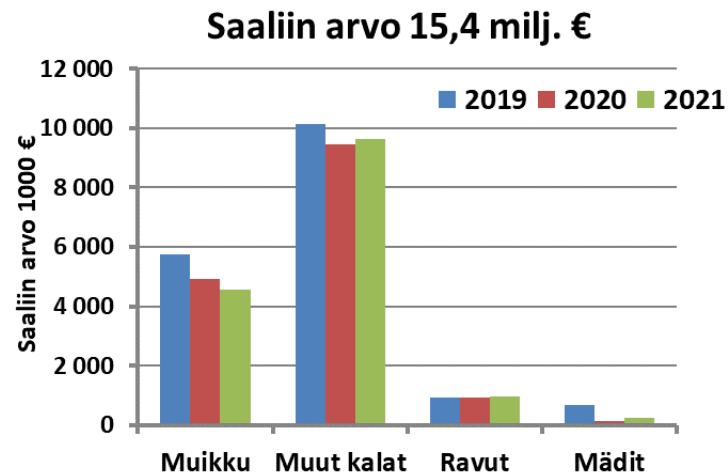
Sisävesisaaliit väheni hieman

Saalis

Kalan saalis - 4 %
Rapusaalis - 5 %

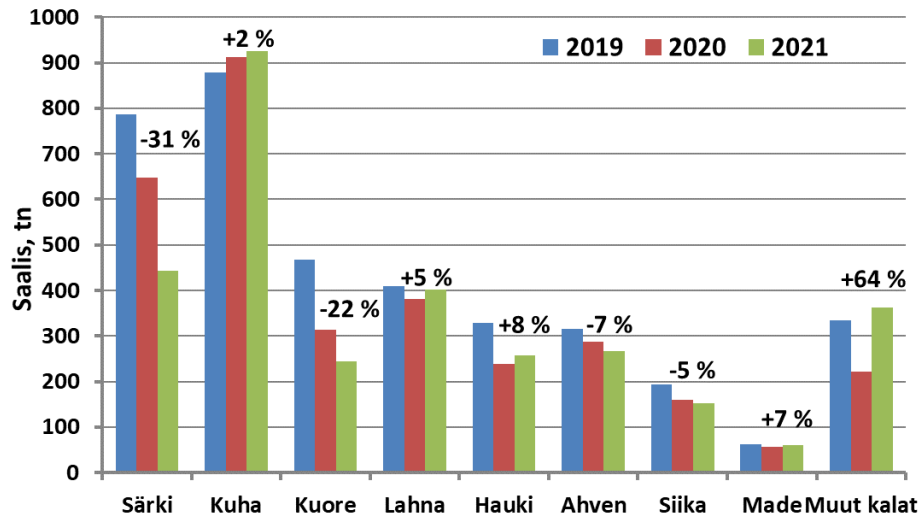
Arvo, 1000 €

Kalasaaliin arvo - 1 %
Rapusaaliin arvo + 2 %

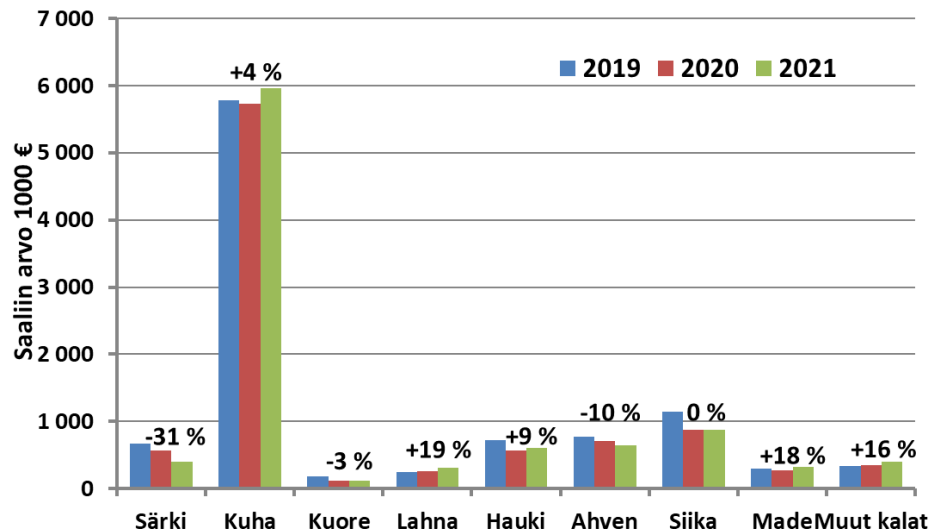
Kuhan saalis kasvoi, särjen vähentyi

Saalis, tn
(ilman muikkua)

Sisävesillä kuhasaalis hyvä, särki- ja kuoresaaliit laskivat selvästi.

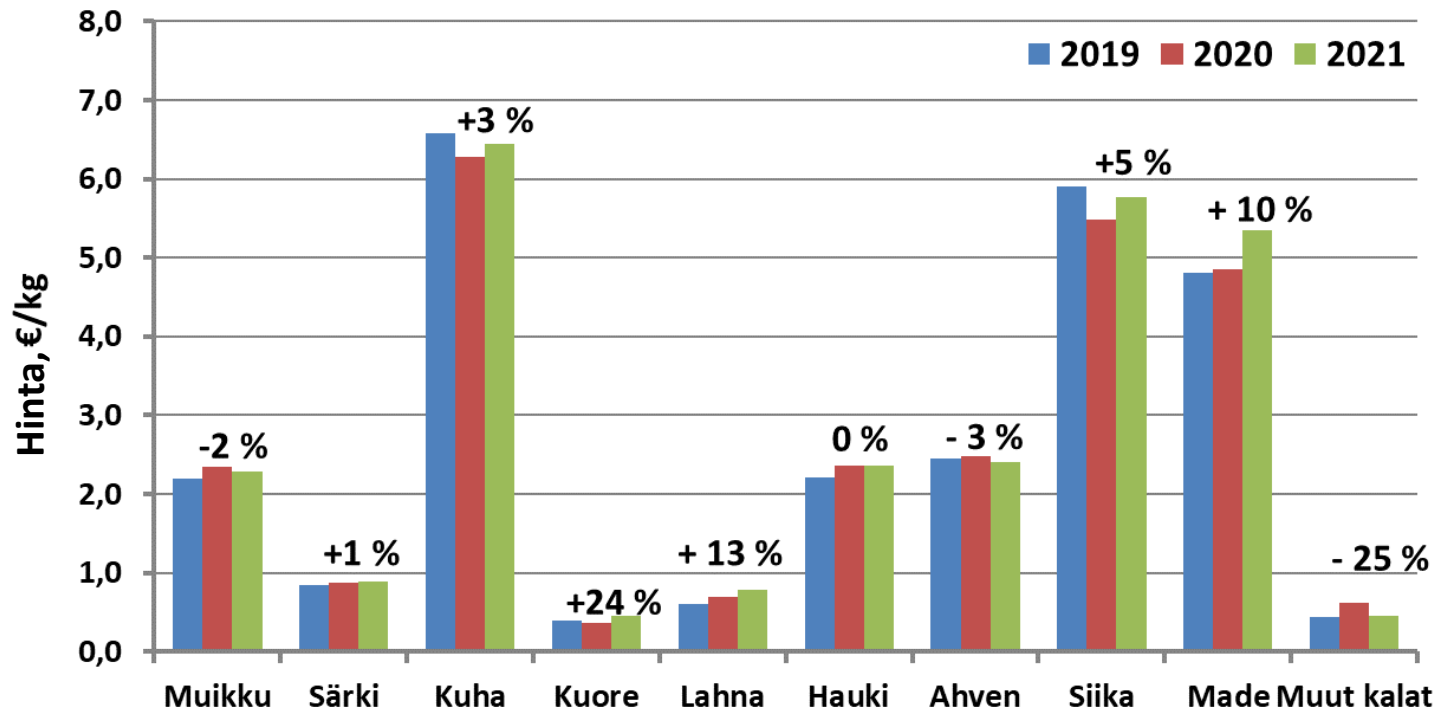
Arvo, 1000 €
(ilman muikkua)

Kuhasaaliin arvo oli 6,0 milj. €, kun muikkusaaliin arvo oli mädin kanssa 4,8 milj. €.

Täplärapusaaliin arvo oli lähes 1 milj. €.

Sisävesillä monien kalalajien hinnat nousivat

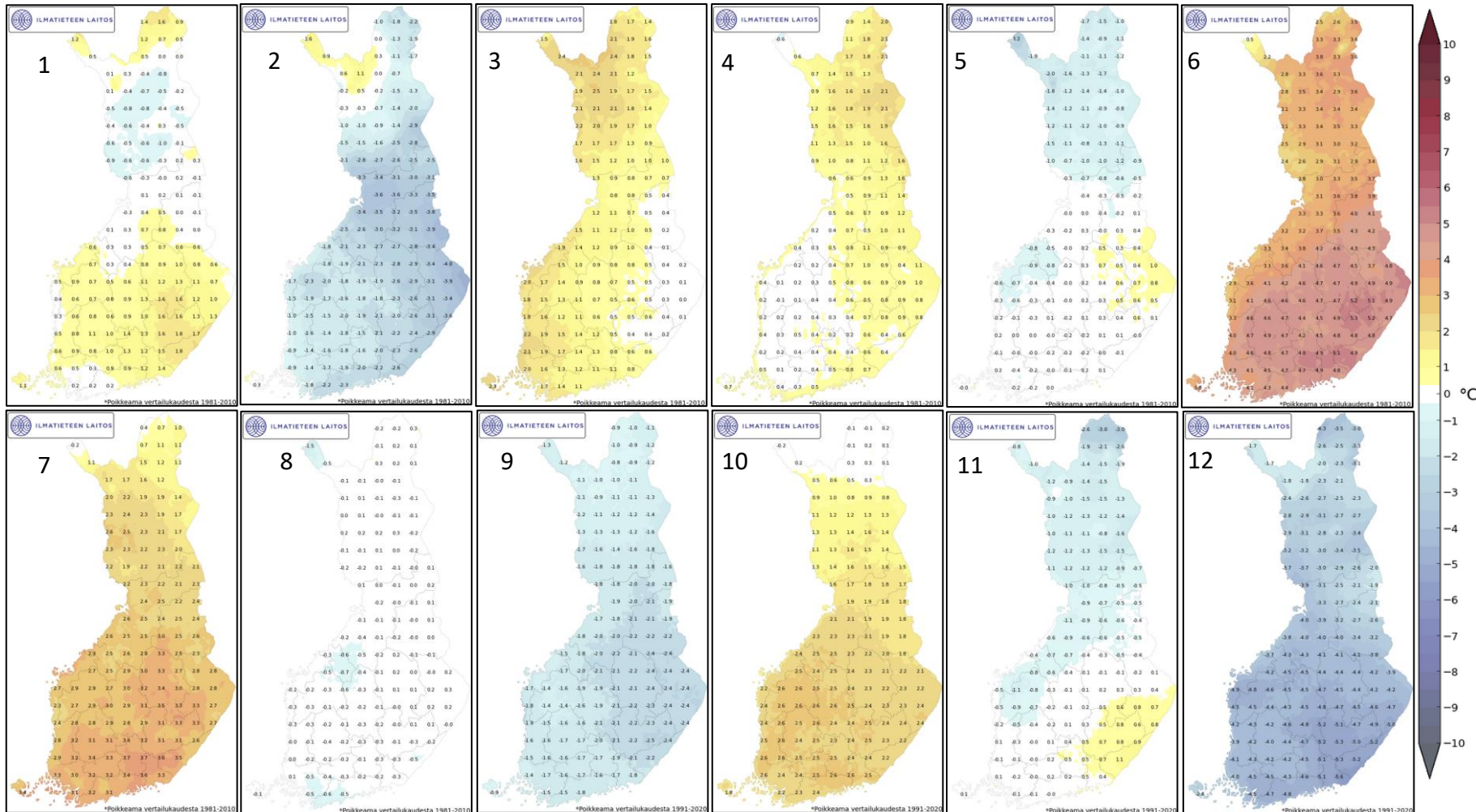

Sääolosuhteet

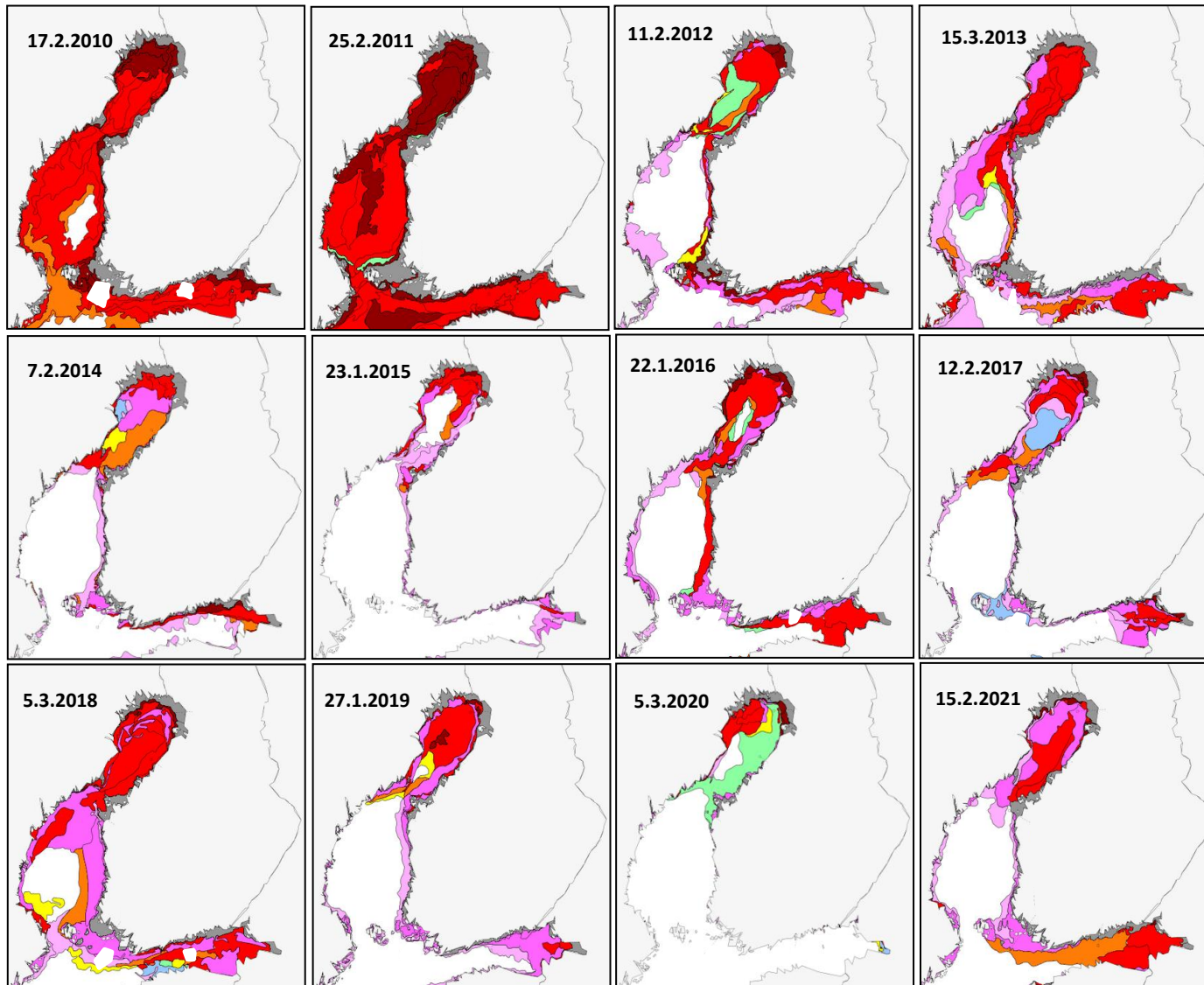

Kuuma kesä, aikainen talvi

Vuoden 2021 keskilämpötilan poikkeama vertailukaudesta 1981-2010

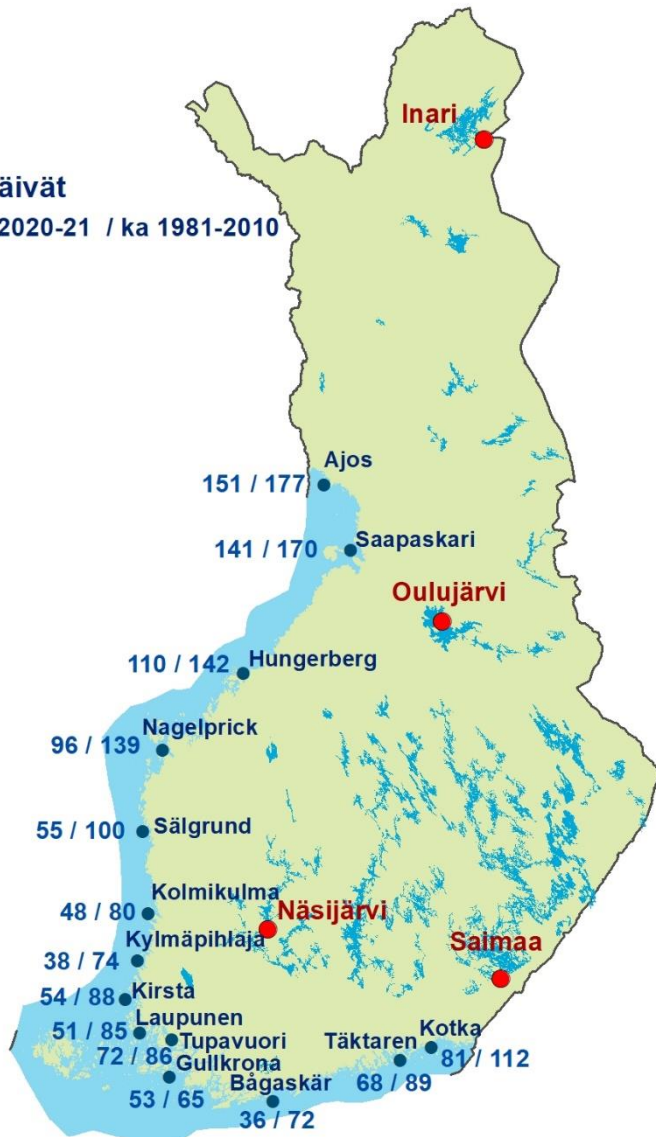
Etelärannikko jäätynyt

Jääpäiviä keskimääräistä vähemmän

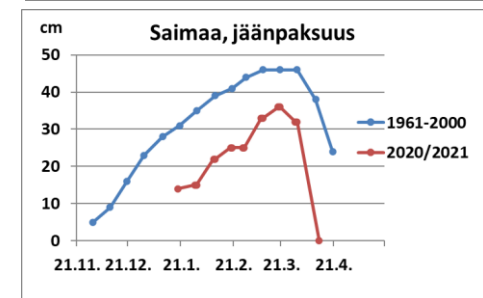
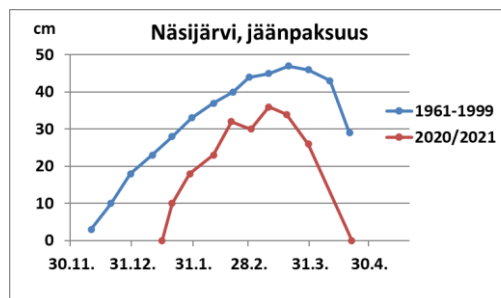
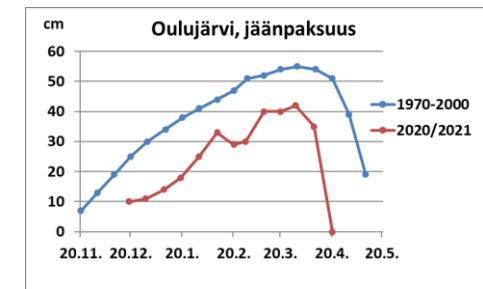
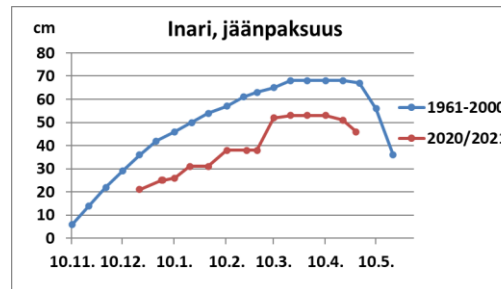
Jääpäivät

Meri: 2020-21 / ka 1981-2010

Merialue	Pysyvä jääpeite tulee		Pysyvä jääpeite päättyy		Kaikkien jääpäivien ero 2020/2021 - ka 1981-2010
	1981-2010	2020/21	1981-2010	2020/21	
Ajos	24.11.	21.12.	9.5.	8.5.	-26
Saapaskari	27.11.	29.12.	1.5.	6.5.	-29
Hungerberg	16.12.	4.1.	13.4.	24.4.	-32
Nagelprick	13.12.	7.1.	6.4.	23.4.	-43
Sälgrund	5.1.	2.2.	7.3.	2.4.	-45
Kolmikulma	12.1.	5.2.	24.2.	24.3.	-32
Kylmäpihlaja	16.1.	4.2.	19.2.	24.3.	-36
Kirsta	9.1.	4.2.	23.3.	2.4.	-34
Laupunen	17.1.	9.2.	23.3.	5.4.	-34
Tupavuori	10.1.	20.1.	26.3.	30.3.	-14
Gullkrona	25.1.	9.2.	30.3.	2.4.	-12
Bågaskär	21.1.	7.2.	8.3.	30.3.	-36
Täktaren	10.1.	18.1.	21.3.	3.4.	-21
Kotka, sisäsatama	28.12.	7.2.	4.4.	7.4.	-31

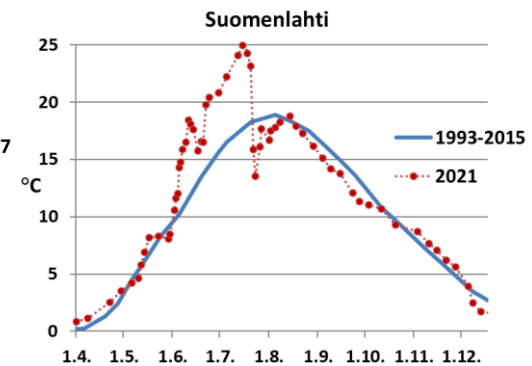
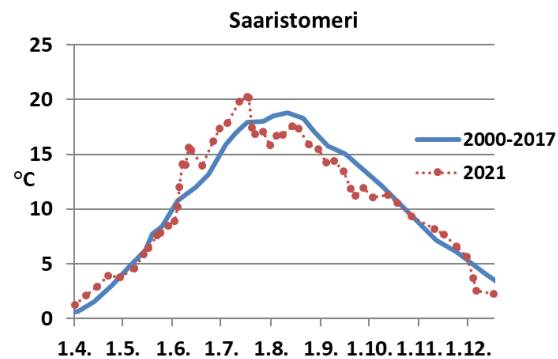
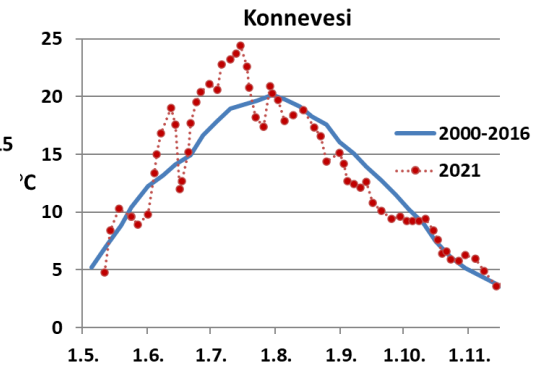
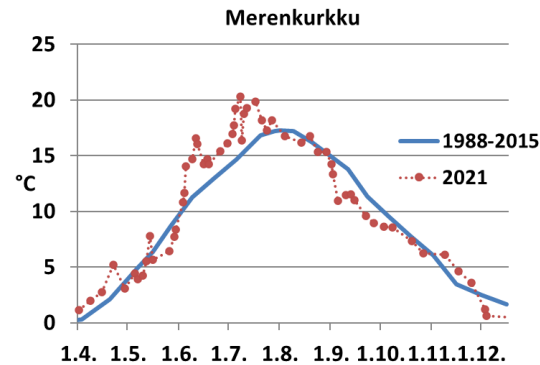
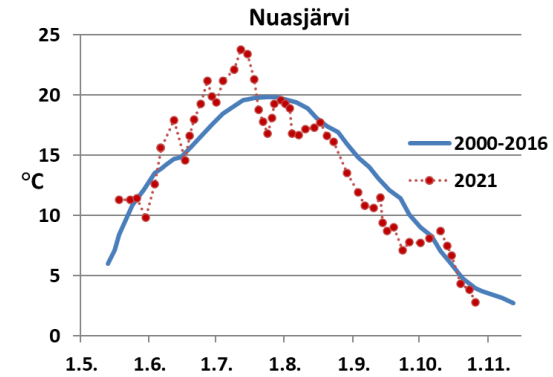
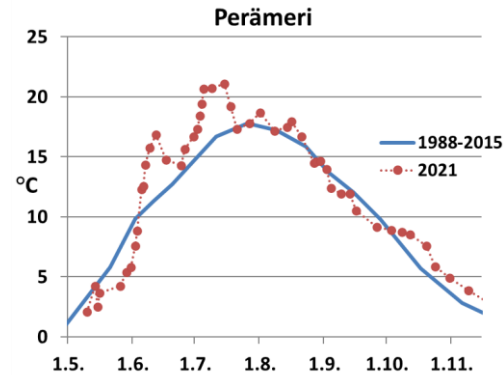
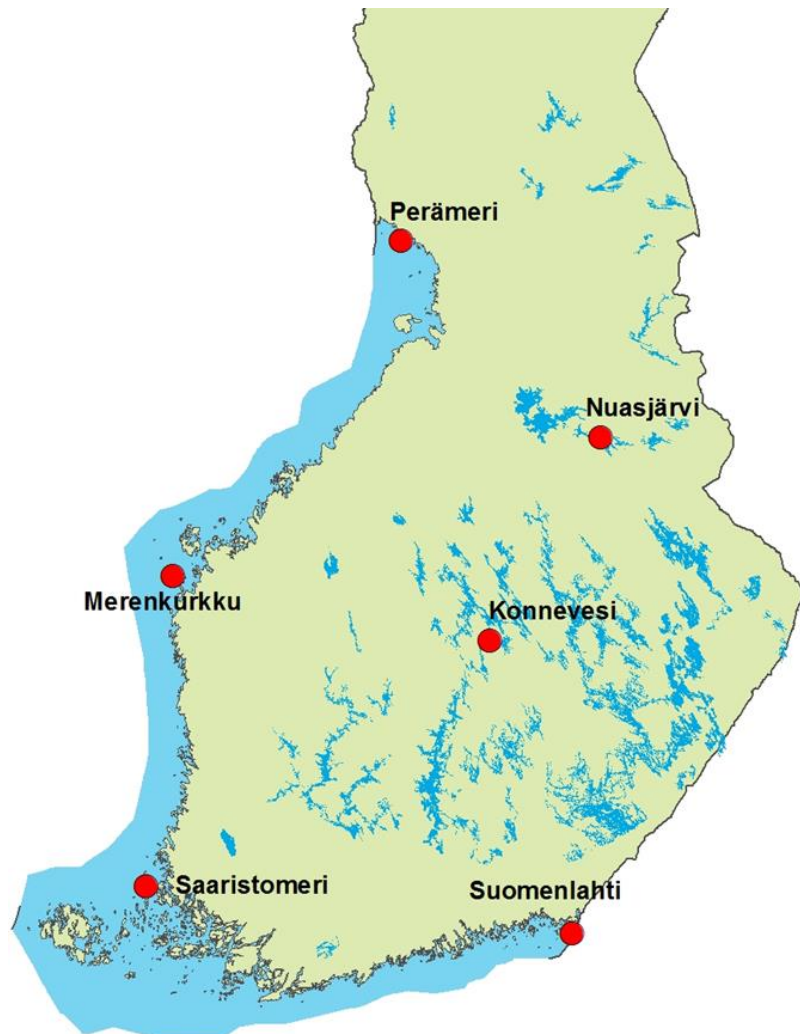
Rannikko
ka -30 jääpäivää

Lähteet: Ilmatieteen laitos, Korhonen: Suomen vesistöjen jääolot.

Kesä hyvin lämmin

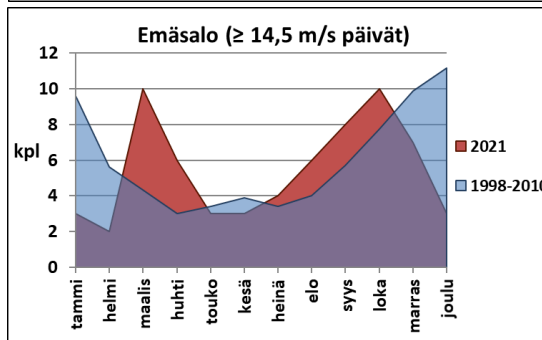
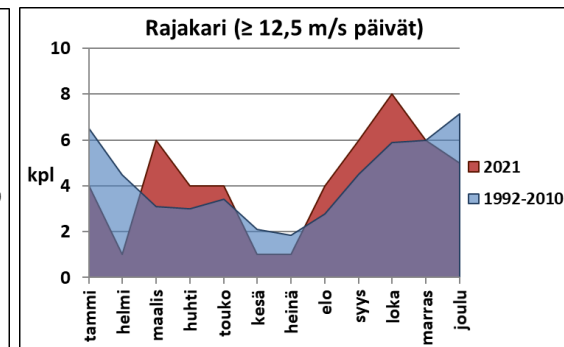
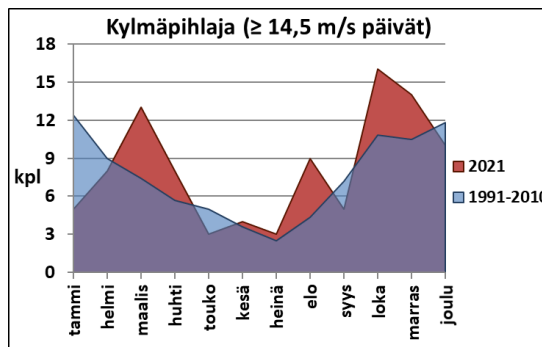
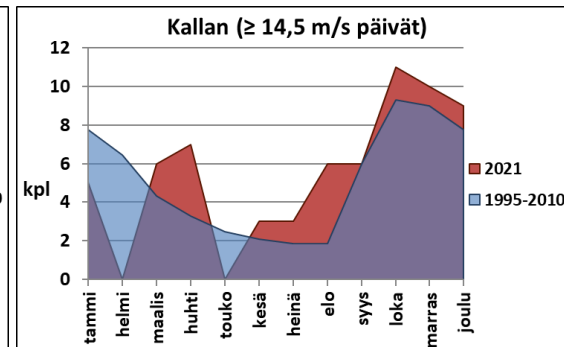
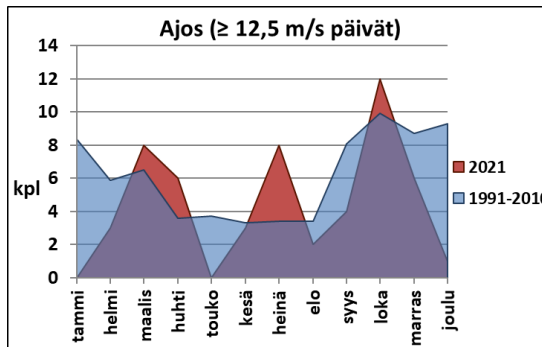
Pintaveden lämpötilat

Maalis-huhtikuu ja lokakuu keskimääräistä tuulisempia

Rannikko (5 asemaa)
ka -3 tuulipäivää

Tuulipäivien määrä verrattuna keskimääräiseen

Myrskypäivät (≥ 21 m/s), merialue

	2021	2006-2021
tammi	4	4,4
helmi	0	2,5
maalis	6	2,4
huhti	4	1,4
touko	2	0,6
kesä	1	1,1
heinä	0	0,1
elo	1	0,9
syys	1	1,9
loka	6	3,1
marras	4	3,7
joulu	1	6,0
Yht.	30	28

Kalastajien näkemyksiä

Henkilökohtaiset haastattelut

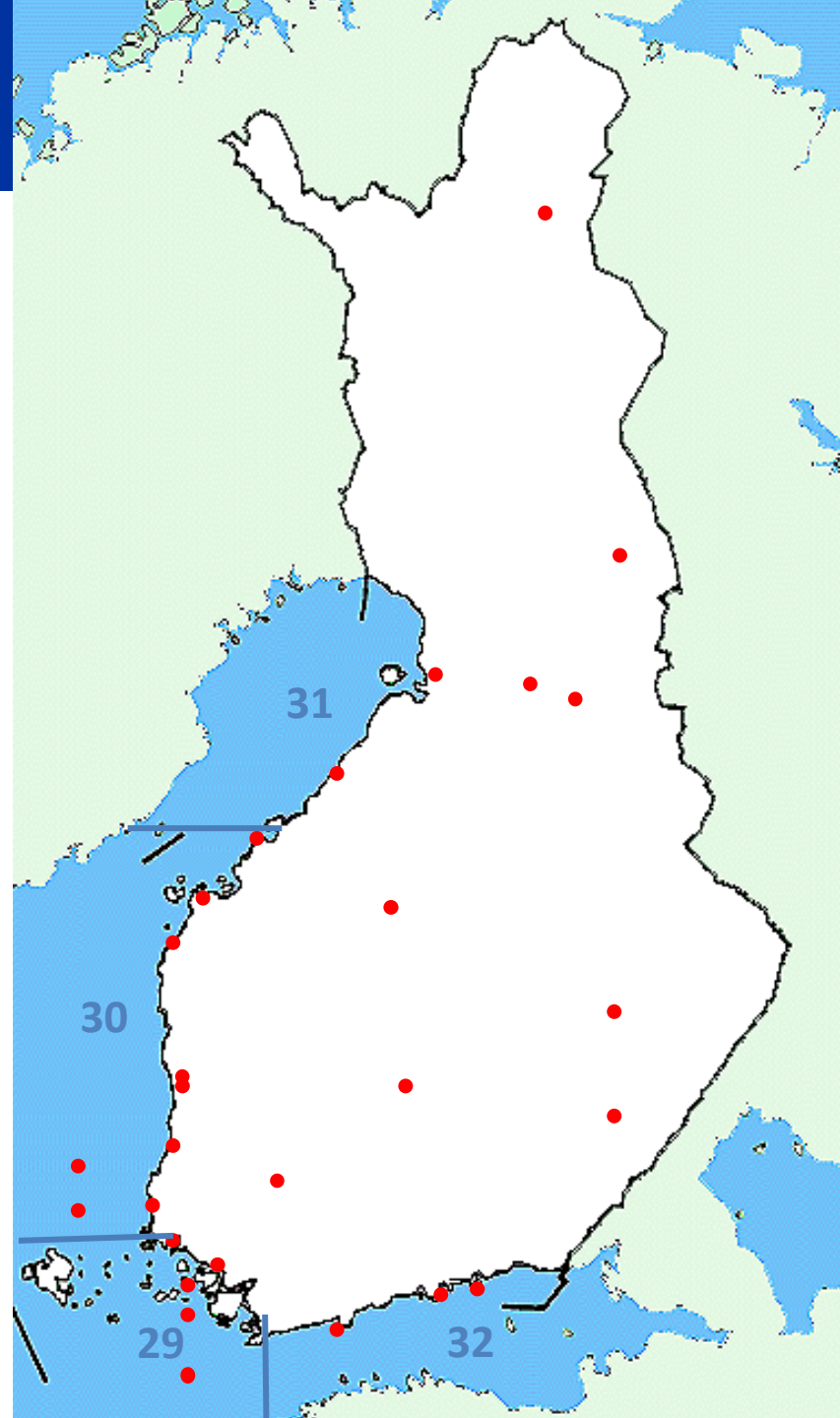
Kalastajat

27 kaupallista kalastajaa tai kalastusyrittystä

- Suomenlahti 3
- Saaristomeri 4
- Selkämeri 6
- Merenkurkku 3
- Perämeri 2
- Sisävedet 9

- Troolikalastajia merellä 3
- Troolikalastajia sisävesillä 4

Karttakuvassa: ● = Kalastaja, Sinisellä ICES-ruutujen numerot ja rajat

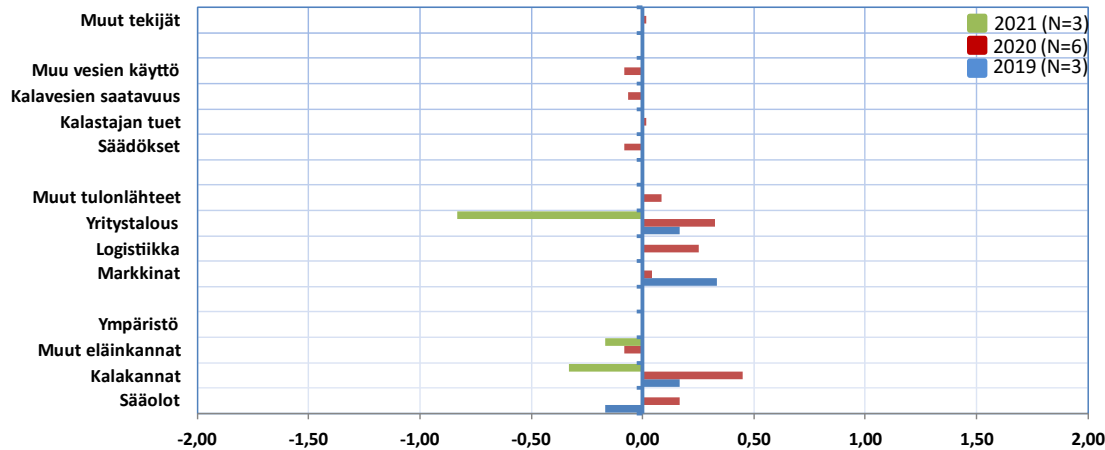

Merikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä

Merialueen troolikalastus

Normaali vuotta heikompi

Normaali vuotta parempi

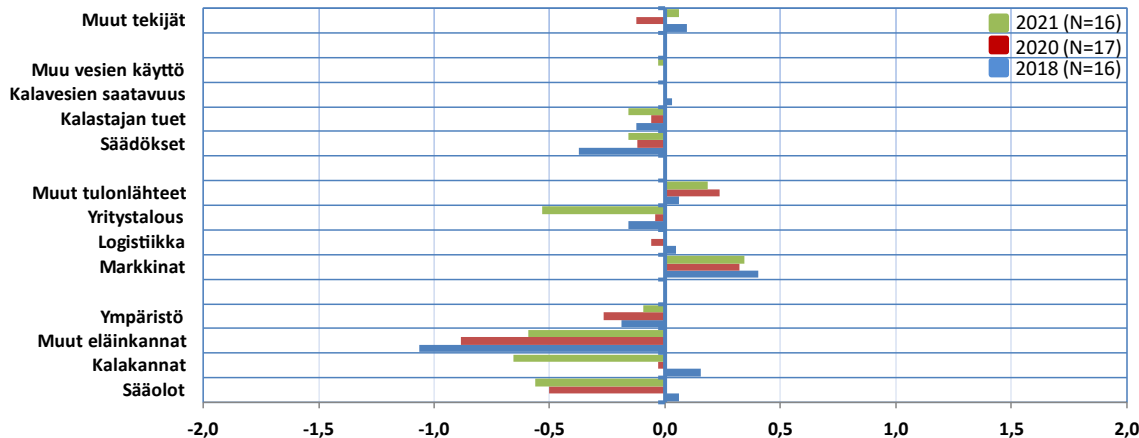

- Kokonaiskiintiö muuttui kesken vuotta, iso osa siitä jäi hyödyntämättä
- Silakka pientä ja laihaa
- Turkistarhojen kysyntä pieni, mutta kalajauhon ja elintarvikkeiden kysyntä hyvä
- Polttoaineiden hinnan nousu loppuvuodesta

Rannikkokalastus

Normaali vuotta heikompi

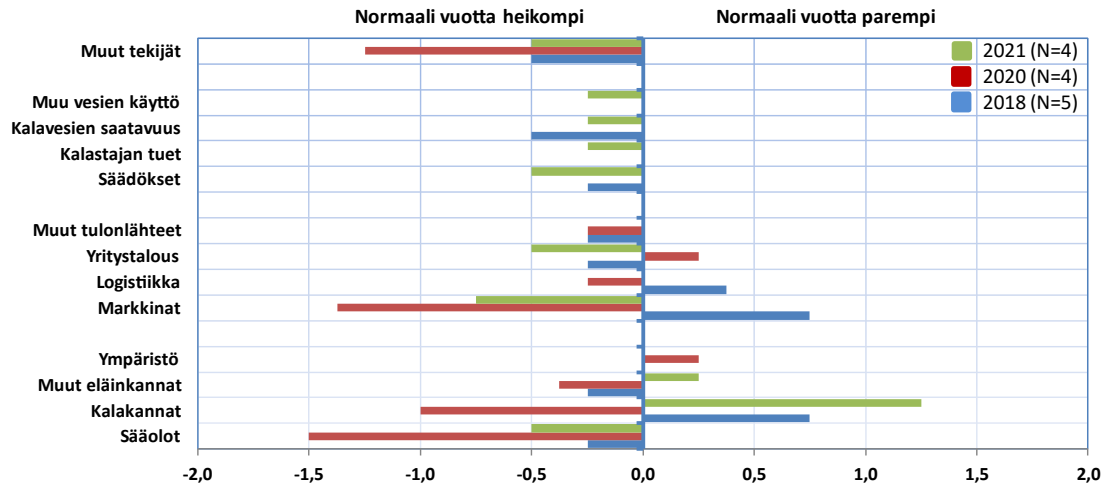
Normaali vuotta parempi

- Kysyntä vahva
- Lämmin kesä heikensi saaliita
- Hyljekarkottimista oli apua
- Kalastuskustannukset nousivat

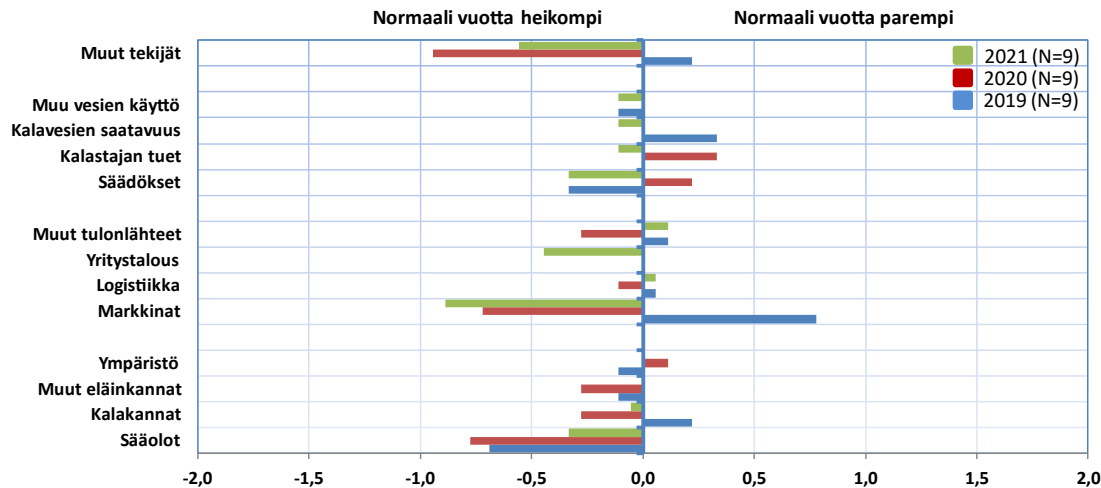
Sisävesikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä

Sisävesitroolauk

- Korona vaikeutti erityisesti pienen muikun markkinointia
- Useimmilla järvillä hyvä muikkukanta
- Lämmin kesä vähensi saaliita
- Polttoaine kallistui

Muu sisävesikalastus

- Korona vaikeutti edelleen sisävesikalan markkinointia
- Kuhasaaliit hyvät
- Kuuma kesä tuotti ongelmia
- Paikoin paljon tuulisuuutta

Luonnonolosuhteiden vaikutus kalastukseen

Kiintiömuutokset sotkivat silakan kalastusta

Kalastajat

Keskinen Itämeri

- Silakka ja kilohailia tuli syksyllä hyvin. Purettiin pääosin Viron kalajauhotehtaalla, jonkin verran Ruotsiin ja suoraan Tanskaan.

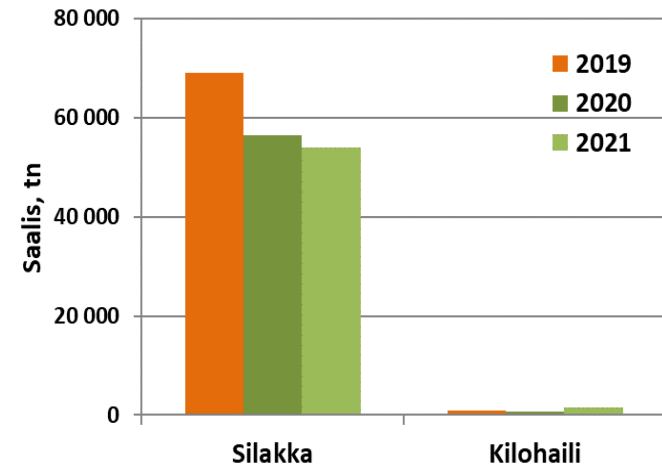
Saaristomerellä

- Silakkaa oli tammikuussa Rymättylän länsipuolelta. Iniössä vähemmän. Marraskuussa saalista Airistolta, mutta Iniö oli tyhjä ja Pakinaisissakin oli silakkaa vähän.
- Silakan rysäsaalis oli normaali. Silakkaparvia oli Mynälahteen asti. Kuoresaalis oli keskinkertainen. Harmaan-vaalea takertuva levä oli rysäkalastuksen kiusana.

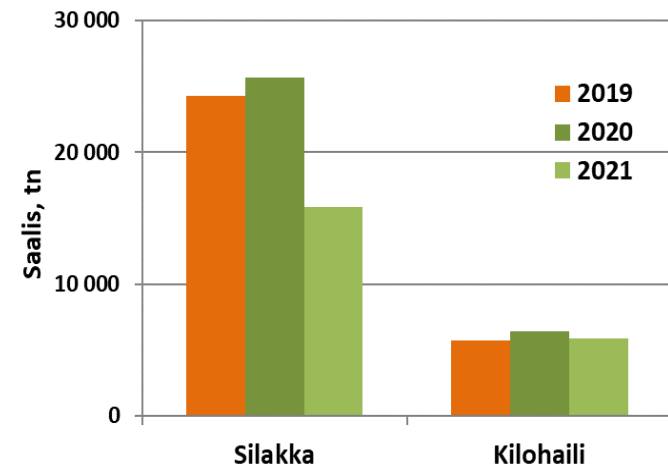
Selkämerellä

- Kevätpyynti oli kohtuullinen, mutta heikompi kuin vuosi 2020. Kalastus lopetettiin aikaisin, koska kiintiö oli pieni. Kesällä Pohjanlahden kiintiötä kasvatettiin roimasti, mutta kalastajat ja markkinat eivät ehtineet mukautua muuttuneeseen tilanteeseen. Syksyn kalastus aloitettiin varhain. Syyskuussa vesi oli kylmää ja saalis hyvä, mutta kaiken kaikkiaan syksyn saaliit jäivät pieniksi. Silakka oli laihaa ja pientä.
- Heinäkuu oli kuuma, Merikarvialla silakkaa ei saatu silloin enää rysillä. Saalis väheni 30 %. Rysäaidoissa oli paljon levää, jota vaikea puhdistaa. Silakka oli huonokuntoista. Silakka jätti pitkälti keväällä kutematta.

Selkämeren ja Merenkurkun saaliit 2019-2021

Lounais-Suomen (sis. Ahvenanmaa) saaliit 2019-2021

Suomenlahdella lämmin kesä, lohi syvällä

Kalastajat

- Normaali jäätalvi. Keväällä nopea lämpötilan nousu ja lämmin kesä. Keväällä oli vähän leviä, mutta syksyllä runsaasti ruskeita leviä. Tuulinen syksy. Aikainen talvi joulukuun alussa. Veden laatu parani.

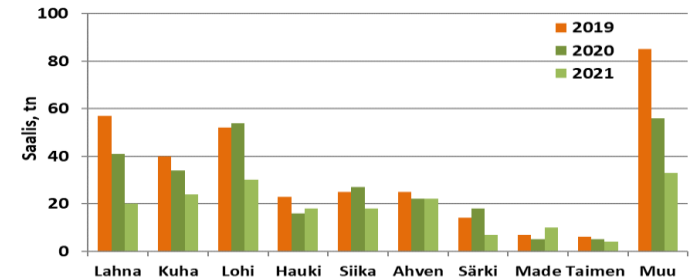
Kotka: Hyvät madesaaliit luokkirysillä. Hylkeet eivät syö kesällä mateita aavojen selkien rannoilla. Aikainen talvi ja jääpeite mahdollistivat mateen kudun, koska olivat turvassa hylkeiltä.

Lohet olivat lämpimänä kesänä syvällä. Kun heinäkuun jälkipuoliskon luoteistuulilla vesi kylmeni, saaliit paranivat. Pyydykset oli helppo puhdistaa keväällä ja kesällä, syksyllä oli enemmän pesutarvetta. Ahven runsastumassa, mutta kuhakanta on erittäin heikko. Kuhan ravintokuoretta on vähän. Siika syvemmissä kylmissä vesissä. Hylkeet estivät siikojen parveutumisen. Talvella ajoittain runsaita haukisaaliita. Ankeriasistutukset tuloksellisia. Taimenkannat heikot. Hyljekarkoittimet pitivät hylkeitä kurissa.

Loviisa: Pernajanlahdelta talvella sai hyvin madetta, mutta kuhasaaliit olivat heikot. Pientä kuhaa oli tulossa paljon. Lohta saatiin enemmän lounaistuulilla 20.7 jälkeen. Saalishuippu lyhyt, heikko lohivuosi ja keskipaino pieni. Ei rihmaleväongelmia. Syksyn siikasaalis surkea. Hauki pienempi kuin 2020. Meritaimenet yksittäisiä. Hyljekarkoittimet vähensivät hyljevahinkoja. Merimetsojen muuttoparvet isoja, vähemmän pesiviä merimetsoja.

Inkoo: Lämmin kesä heikensi saaliita. Silakka oli laihaa, kilohailia enemmän verkkosaaliissa. Lohisaalis vain puolet edellisvuotisesta lämpimien vesien vuoksi. Mittakuhaa tuli vasta elokuussa, alle 40 sentin alamittaista kuhaa ja 15 cm kuhaa kesällä paljon. Siikaa ja taimenta erittäin vähän. Haukea vähän, särkikalojen määrä vähentynyt, ahven ennallaan. Paljon hyljehavaintoja pyydyksissä, joissa ei karkoitusta. Uusi merimetsoyhdyksunta Inkoon edustalle. Edellisvuottakin suurempia parvia elo-syyskuussa. Erittäin röyhkeitä, yrittävät uutta pesintää lähi-saariin. Veden laatu ja kirkkaus ennallaan. Båtvikin ruoppaus tulossa, mahdollisesti haittoja rysäpyyntiin.

Suomenlahden saaliit 2019-2021

Saaristomeren kuhasaaliit vaihtelivat

Kalastajat

Parainen: Vedet lämpimiä syksyyn asti.

Talvi tuli aikaisin. Kuhaa tuli tavallista heikommin, heikot vuosiluokat menossa. Ahventa hiukan normaalia enemmän. Karkotinkokeilu Rövarholmenissa vähensi hylkeitä sisäsalmissa, minkä vuoksi vähemmän verkko-
vahinkoja. Merimetsoja paljon, mutta ei isoa haittaa.

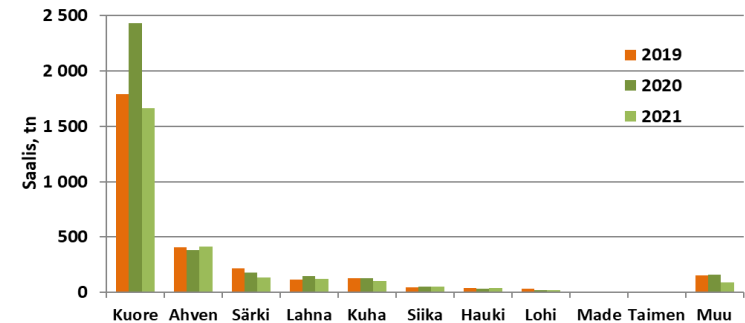
Naantali: Tammikuun lopulta maaliskuun loppuun jäitä.

Kevät normaali. Kuhaa ja ahventa normaalisti vakio-
paikoilta. Alamittaisia kuhaa niin kuin ennenkin, niiden osuus ei ole muuttunut. Kesä oli lämmin. Pushupit pyynnissä toukokuun alusta heinäkuun puoliväliin. Niistä saatiin siikaa alkukeväällä. Kuhaa ja ahventa vähän. Pikkulahnaa keväällä poikkeuksellisen paljon, riesaksi asti. Syksyn verkko-
saalis huono, Askaisten lahdella kuitenkin kuhaa jonkin verran. Hylkeet tottuvat karkottimiin. Syötyjä raatoja nyt enemmän pohjalla eikä niinkään verkoista.

Taivassalo:

Ahventa tuli hyvin. Viehekalastajat saavat haukea keväällä hyvin. Pientä kuhaa oli vähän. Verkkokalastuksella saatiin kuhaa ja siikaa normaalia vähemmän. Pientäkin lahnaa vähemmän. Myös särkeä saatiin rysillä vähän. Kuoreen saalis normaali, mutta koko on pienenemässä. Paljon merimetsoja, haittasivat rysäpyyntiä. Merimetsoja sai häiritä, ei ollut pesintää. Jos on silakkaa ja kuo-
retta, on myös merimetsoja. Hylkeitä oli paljon Mynälähdellä asti. Merimetsoja paljon.

Lounais-Suomen (sis. Ahvenanmaa) saaliit
2019-2021

Selkämeren lohenkalastuskausi jäi lyhyeksi

Kalastajat

- **Uusikaupunki:** Kevät tuulinen ja kylmä. Kuoreet eivät tulleet keväällä rannikkovesiin, kuten ei myöskään lahnat ja ahvenet. Leväongelmat vaivasivat jo heti keväällä. Tuulisuuden lisääntyminen likaa rysät ja heikentää saalista. Ahvenen ja siian kevätsaalis huono, mutta loppukesästä tuli hyvin ahventa verkoilla ja siikaa rysillä. Lahnan määrä lisääntynyt. Siikarysiä suojasi syksyllä hyljekarkotin: saatiin mätisiikojakin, joita hylkeet erityisesti hamuavat. Hyljemäärät kasvaneet ja enemmän sisäsaaristossa. Hyljevapaita alueita tarvitaan. Hylkeet ovat pois pyydyksiltä, jos metsästäjä paikalla. Samat merimetsoryhmät kokevat avorysät. Metsästäjä kävi niitä poikkeusluvalla poistamassa, jotta tulisivat aremmiksi.
- **Luvia-Säppi-Kuumainen-Kokemäenjokisuus:** Lohta pääsi pyytämään jo huhtikuussa. Myrskyt sekoittivat rysiä kesäkuussa. Vedet lämpenivät, lohen tulo loppui aikaisin ja saalis jäi vähäiseksi. Siikaa ehdittiin sen vuoksi pyytämään verkoilla jo loppukesästä. Siika tuli sulattamaan ruokaa lämpimään rantaveteen. Lämpimässä siika on myös nopea ja ehtii hylkeiltä karkuun. Hyljekarkottimet helpottivat siian rysäpyyntiä ja sitä tuli syksyllä niillä oikein hyvin. Nyt runsaat siian ikäluokat pyynnissä. Pientä silakkaa oli paljon, mutta eivät pienen koon vuoksi tarttuneet verkkoihin. Silakka oli laihaa ja huonolaatuista. Saukot ovat olleet mateenpyytäjillä ongelmana, vievät myös kalaa verkkosumpuista. Merimetsot ovat Merikarvian karkotuksen jälkeen vähentyneet eikä enää iso ongelma. Merikotkat vaikuttavat merimetsoihin. Enäjärvellä ensimmäinen merimetsojen järviyhdyskunta.

Helle ja hylkeet kiusana Merikarvialla

Kalastajat

- **Eteläinen Merikarvia:** Lohi vaelsi ulompaa ohi eikä käynyt heikkojen tuulien vuoksi hyvin pyydyksiin. Vesi oli sameaa ympäri vuoden. Tarvitaan pidempään maatuulta, että vesi kirkastuisi. Jos sinilevä tulee saariston ulkoreunaan, kala kaikkoaa. Lohen, siian ja taimenen saaliit olivat heikot. Aiemmin siika tuli syömään silakan mätiä matalalle, mutta silakka ei enää kude matalalla, koska pohjat ovat liettyneet. Hylkeitä edelleen väsymiseen asti. Merimetsoja näkee lähinnä enää loppukesästä.
- **Pohjoinen Merikarvia:** Ankaran hellejakson jälkeen ei tullut silakkaa ja lohen pyynti loppui aikaisin. Levien ja erityisesti silakkarysien likaantuminen oli ongelma. Aitoja ei saanut puhdistettua, piti jättää kalapyttyihin mätänemään. Lohisaalis oli kuitenkin keskimääräinen. Särkeä ja ahventa pääsi pyytämään jo maaliskuun lopulla. Särkeä tulee heti keväällä ja saalis normaali, ahventa tuli hyvin, kun vesi lämpeni. Merimetsot eivät enää ongelma, mutta hyljeongelma lisääntyy edelleen. Eivät enää pelkää ihmisiä, keväällä olivat silakkarysillä, mutta siirtyivät lohiryksille, kun ne laitettiin pyyntiin. Hylkeet lopettivat ahvenen verkkopyynnin jo syyskuun alussa. Pelkoa siitä miten Tahkoluodon tuulivoimalat tulevat vaikuttamaan lohen kulkureitteihin ja kalastukseen. Tanskassa on havaittu, että siika pelkää tuulivoimaloiden ääntä.

Merenkurkussa hyljehaitat lisääntyivät

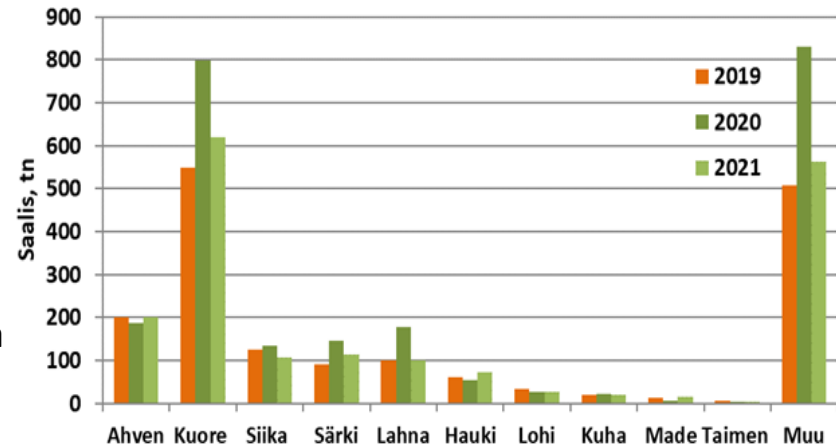
Kalastajat

Korsnäs: Lämmin kesä, ei kovia myrskyjä eikä tuulivahinkoja. Hylkeet lisääntyneet. Huonoin lohivuosi miesmuistiin hyljevahinkojen takia. Lohta tuli hyvin, mutta hylkeet söivät lähes kaikki rysiin uineet kalat. Ahventa oli hyvin ja melko hyvä siikavuosi. Merimetsoja kuten ennenkin.

Vaasa: Kesällä tuulet vaikeuttivat hieman ulkosaariston verkkopyyntiä. Madetta saatiin paremmin kuin aiemmin, mutta ahven on vähentynyt. Haukea tuli syksyllä huonosti. Hylkeet lisääntyneet ja ovat entistä röyhkeämpiä. Haittaa halleista ja myös norpista. Saukot lisääntyneet ja tekevät reikiä ahven- ja haukirysiin ja pilaavat saalista.

Luoto: Myöhäinen kevät, jäät lähtivät myöhään ja tulivat aikaisin. Avovesikautena ei ollut pahoja myrskyjä eikä pyydysvahinkoja tuulten takia. Lohta tuli erittäin huonosti, jo toinen huono vuosi peräkkäin. Siikaa saatiin alkukeväällä normaalisti, mutta syksyllä erittäin huonosti, kun hylkeet häiritsivät pyyntiä. Merikutuisen siian pyynti verkoilla erittäin vaikeaa hylkeiden takia. Madetta, haukea, lahnaa, särkeä ja muikkua tuli rysillä hyvin. Ahventa erityisesti elokuussa ja pientä madetta oli paljon. Mittakuhaa hieman vähemmän, mutta alamittaisia oli paljon. Hylkeet olivat lisääntyneet ja merimetsoja normaalisti, alueella ei ole edelleenkään pesiviä yhteisöjä. Uudesta kalankasvatuksesta ei havaittu haittoja.

Selkämeren ja Merenkurkun saaliit 2019-2021

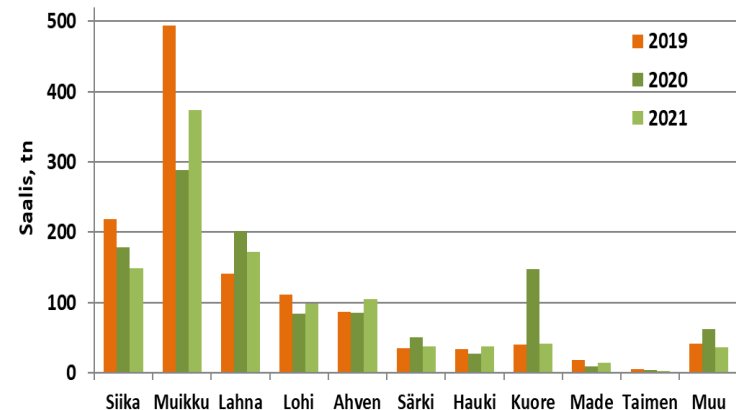

Myös Perämerellä hyljehaitat kasvussa

Kalastajat

- **Hailuoto:** Sää normaali. Silakan jatkuva väheneminen huolestuttavaa. Silakan puuttuminen heikentää alkukesän siian pyyntiä, koska siika tulee syömään silakan mätiä. Hylkeitä runsaasti. Vuosi vuodelta norppia jää jään alle enemmän ja haittaavat jäänaluspyyntiä. Norpat rikkovat verkkoja ja syövät kalaa verkoista.
- **Simo:** Lohta oli liikkeellä hyvin, mutta tehollinen pyyntikausi oli kuukaudessa ohi. Hallit haittasivat pyyntiä heti jäidenlähdon jälkeen. Kesäkuun puolivälistä heinäkuun ensiviikolle sai pyytää suurin piirtein rauhassa, mutta karvanvaihdon jälkeen hylkeet palasivat pyydyksille. Ahvensaalis hieman edellisvuosia pienempi. Siikaa ja kuhaa tuli aiempaan tapaan. Syksy oli hyvin tuulinen ja myrskyinen, mikä vaikeutti pyydyksillä käyntiä ja viivästytti pyydysten nostoa.

Perämeren saaliit 2019-2021

Sisävesillä jäätalvi ja hellettä heinäkuussa

Kalastajat

Säkylän Pyhäjärnessä jäät lähtivät huhtikuun puolivälissä. Kesä normaali, mutta talvi tuli aikaisin marraskuussa ja sotki suunniteltuja kalastuksia. Ruskeaa levää lämpimällä, haisee pistävältä.

Päijänteessä talvi oli sääoloiltaan normaali. Heinäkuussa oli kolmen viikon hellejakso. Lokakuun alkupuolella oli voimakkaita tuulia, joilla oli vaikutusta kalastukseen.

Saariselällä talvi tuli aikaisin ja oli normaali. Jäällä liikkuminen oli vaikeaa runsaan vesisohjon vuoksi. Heinäkuu oli hyvin lämmin. Tuulista ja sateista ei ollut haittaa. Turvetuotanto alueella hiipumassa. Uusi kalatie avattiin Leuhunjokeen.

Suur-Saimaalla jäät 2-3 viikkoa myöhässä, päästiin pyytämään vasta tammi-helmikuun vaihteessa jäältä. Syväväylien ylläpito häytti liikkumista. Kevät ja alkukesä tavanomaisia, heinäkuussa hellejakso ja kaloja ei löytynyt mistään, alkusyksy tavallinen, mutta lokakuun tuulet veivät kalat rannan suojaan.

Puruvesi/Haukivesi/Kermajärvi/Paasivesi: Jäältä pääsi pyytämään joulukuussa, talvi, kevät ja kesä normaali, paitsi heinäkuussa veden pintalämpötila korkea. Syksyllä paljon tuulia, mikä vähensi saalista. 1000 kiloa muikun mätiä jäi pyytämättä.

Pohjoisessa hyvin jäitä, mutta tuulista

Kalastajat

Oulujärvellä Niskanselällä hyvä jäättilanne, mutta Paltaselällä ja Ärjänselällä oli paljon vettä ja sohjoa, joka vaikeutti liikkumista. Kesä oli normaali, heinäkuussa Niskanselällä alusvesi viileää ja päällysvesi lämmintä, jolloin kala koko ajan liikkeessä. Syksy tuulinen.

Pohjois-Kuusamo/Kitkanjärvi/Kallunki/Keltinjärvi/Räväjärvi/Kurtinjärvi: Jäättilanne normaali, mutta lunta vähemmän kuin edellisvuonna. Lämpötilan muutokset talvella nopeita. Sateita ja tuulta oli, muttei haitannut kalastusta. Kelioloilta hyvä vuosi.

Inarissa talvi erittäin hyvä, lunta edellisvuotta huomattavasti vähemmän. Kesällä ja talvella tuli välipäiviä kovien tuulten takia. Tuulisuus on lisääntynyt vuosi vuodelta.

Muikkukannat vahvat, mutta paikoin koko pientä

Kalastajat

Säkylän Pyhäjärvi: Jälleen oli hyvin huono muikkuvuosi.

Päijänne: Muikkukannat vakaat. Keskiverto muikkuvuosi, puolet vanhempaa ja puolet nuorempaa ikäluokkaa.

Saarijärven reitti: Muikkusaalis oli hyvä, helteellä muikku jäi syvälle.

Suur-Saimaa: Muikkukannat olivat vahvoja ja kestäviä. Muikkua hyvin koko Suur-Saimaan alueella. Oli kolme ikäryhmää, isoa, keskikoista ja hottaa. Kyläniemen eteläpuolella kasvaa kesällä hyvin ja pohjoispuolella selvästi hitaammin. Kalat siirtyivät jo lämpimän veden aikana kutupaikoille.

Puruvesi/Haukivesi/Kermajärvi/Paasivesi: Muikkukannat olivat hyvällä tasolla Itä-Suomen järvissä. Puruveden kala oli alkuvuodesta pientä, markkinakokoista vasta heinäkuussa.

Oulujärvi: Muikkua oli runsaasti, mutta se oli pientä.

Pohjois-Kuusamo/Kitkanjärvi/Kallunki/Räväjärvi: Rysämuikkua tuli hyvin. Muikku parveutui syksyllä huonommin, varsinkin kutupyynnin edetessä pidemmälle.

Järvien kuhakannat kunnossa

Kalastajat

Muut kalat kuin muikku

Säkylän Pyhäjärvi: Jäidenlähdön jälkeen ei saatu särkeä. Syksyllä särjen saalis laahusnuotallakin heikko. Pientä mutta lihavaa kuoretta tuli kesän jälkeen paljon. Rapuvuosi oli hyvä ja saalista riitti pitkään.

Päijänne: Kuhakannat vahvistuneet ja madekannat kohtuulliset.

Saarijärven reitti: Kuhasaaliit rysäpyynnissä jatkuivat hyvänä yllättävän pitkään. Uudella pyydyksellä madetta aiempaa paremmin. Lahnaa rysä- ja verkkopyynnin sivusaaliina vähän.

Oulujärvi: Ahventa ja kuhaa tuli hyvin Niskanselältä. Isoa ahventa vähemmän, pientä oli paljon. Kuhan poikasia runsaasti. Lahnaa ja särkeä normaalisti, haukikanta heikentynyt ja siikakanta heikentyy koko ajan. Salakoita näkee enää harvoin. Myös Paltaselällä ja Ärjänselällä oli hyvin kuhaa. Keväällä sitä oli kohtalaisesti ja syksyllä vielä paremmin. Hauki vähenee ja pientä lahnaa tulee verkoilla.

Pohjois-Kuusamo/Kitkajärvi/Kallunki/Keltinki/Räväjärvi/Kurtinjärvi: Keväällä saatiin hyvin rysällä särkiä.

Inari: Kevätkutuisten kalojen kuten hauen ja ahvenen määrät ovat kasvaneet. Siika-saalis on edelleen vähäinen ja taimenkanta on heikentynyt. Pitäisi istuttaa enemmän.

Sisävesillä merimetsoja enemmän, muttei vielä haitaksi asti

Kalastajat

Säkylän Pyhäjärvi: On 30-40 linnun merimetsoparvia on, mutta ei ongelmia kalastukselle. Saukko käy rapumerroissa, muttei ole isoja ongelmia.

Päijänne: Syksyllä on yksittäisiä merimetsoja luodoilla. Joutsenia ja kalasääskiä näkyy useammin.

Saarijärven reitti: Koskeloita ja lokkeja on normaaliin tapaan. Ei suurta häiriötä.

Suur-Saimaa: Merimetsojen määrä on lisääntynyt. Syksyllä havaittiin 60-70 linnun parvia. Norppien määrä on suunnilleen sama kuin edellisvuonna, mutta laajemmalla alueella, Petranselän lisäksi nyt Suur-Saimaallakin.

Puruvesi/Haukivesi/Kermajärvi/Paasivesi: Merimetsojen määrä on lisääntynyt. Norpat ovat levinneet aina vain laajemmalle alueelle Puruvedellä.

Oulujärvi: Merimetsoja on syksyllä jonkin verran. Niskanselällä lokkeja ja koskeloita vähän, muualla lokkeja normaalisti.

Pohjois-Kuusamo/Kitkajärvi/Kallunki/Keltinki/Räväjärvi/Kurtinjärvi: On muutamia merimetsoja. Tiirujen ja kalalokkien määrä on lisääntynyt, naurulokkien vähentynyt. Koskeloita, pilkkasiipiä, telkkiä ja kuikkia paljon. Saukkokanta vahva, mutta ei tuota ongelmia kalastukselle.

Inari: Merimetsokanta on pysynyt kurissa, koskeloiden ja merikotkien määrä on kasvanut.

Taloudelliset tekijät

Pääosa silakasta kalajauhoksi

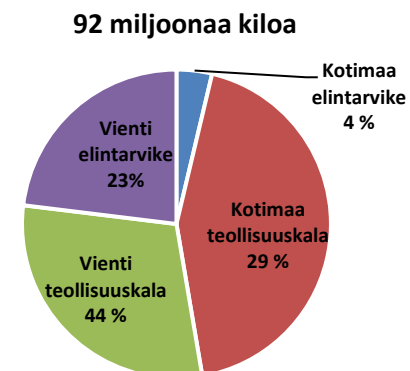
Kalastajat

- Turkistarhojen kysyntä oli hyvin heikko. Kokonaista silakkaa myytiin paljon vähemmän, edullisemmat fileointi- ja perkuujäännökset kävivät paremmin kaupan.
- Suomen, Viron ja Ruotsin kalajauhotehtaat ostivat pääosan suomalaisesta teollisuuskalasta.
- Pakastettua silakkaa vietiin elintarvikkeeksi pääasiassa Viroon, Valkovenäjälle ja Ukrainaan. Pakastettua silakkaa vietiin muun muassa Australiaan ja Pohjois-Amerikkaan kasvatetun kalan rehuksi. Tämä on korvannut turkiselinkeinon vähenevää kysyntää.
- Fileointimäärät kotimaahan pienenevät, koska silakka oli pientä ja kiintiö rajoitti kevään pyyntiä. Pienen silakan fileointi lisääntyi, mutta fileesaanto pienentyi 30-35 %:iin.
- Kuore on silakkaa arvokkaampaa. Kuoretta vietiin elintarvikkeeksi Ukrainaan ja Valko-Venäjälle.

Silakan tuottajahinnat 2019 - 2021

Silakan tuottajahinta	€/kg			Muutos, %
	2019	2020	2021	
Käyttö- tai kokoluokka	2019	2020	2021	2020>21
Elintarvikesilakka	0,32	0,32	0,32	0 %
- 000 (8-11 kpl/kg)	..	0,19	..	
- 00 (12-17 kpl/kg)	0,96	0,94	0,91	-3 %
- 0 (18-24 kpl/kg)	0,79	0,88	0,88	0 %
- I (25-32 kpl/kg)	0,39	0,46	0,46	0 %
- 0-I (18-32 kpl/kg)			0,63	
- II (33-44 kpl/kg)	0,19	0,22	0,24	9 %
- III (45-60 kpl/kg)	0,16	0,21	..	
Teollisuussilakka	0,17	0,18	0,19	6 %

Silakan ja kilohailin käyttö 2021

Rannikon kalalle edelleen hyvä kysyntä

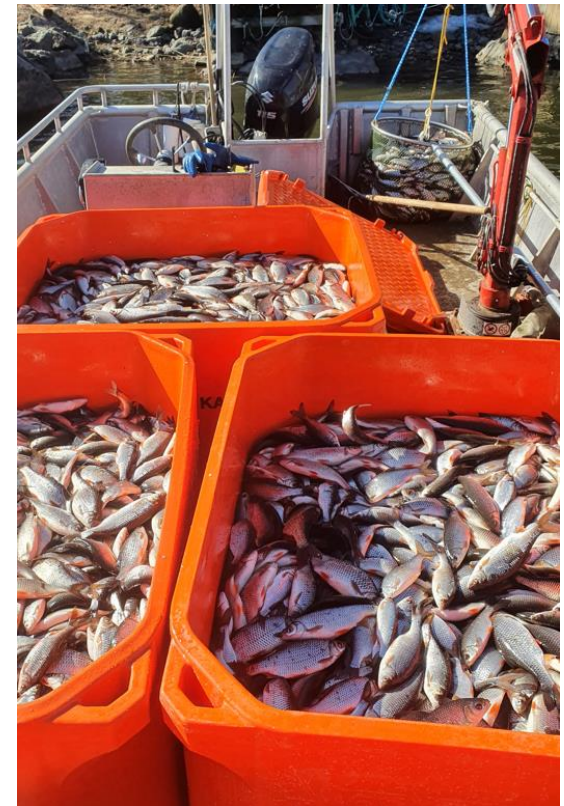
Kalastajat

- Rannikolla kalan kysyntä pysyi korkealla tasolla.
- Suomenlahdella lohien merkitys toimentuloon on kasvanut. Kalan saatavuus rajoitti myyntiä, mutta oman ja kasvatetun kalan jalostus lisäsi kannattavuutta.
- Selkämereltä särkeä ja lahnaa myytiin sisämaan säilyketuotantoon. Suoramyyntissä lähikalan kysyntä pysyi koronan vaikutuksesta korkeana. Elintarvikesilakan hinnat olivat nousussa, rehusilakan hinta huono.
- Perämerellä tukku laskee hintoja. Suoramyyntissä kysyntä pysyi korkeana.

Sisävesillä särjen ja lahnan merkitys kasvussa

Kalastajat

- Kalavesien vuokrahinnat nousivat monin paikoin
- Muikussa normaali tai laskeva trendi. Isolle tai peratulle muikulla oli kysyntää. Pienen muikun kanssa on ongelmia, koska markkinatapahtumia (muikunpaistajat eivät osta) ei järjestetty ja torimyynti vähäistä. Muikun hinta ei noussut kalastuskustannusten kasvaessa.
- Muikun mädin hinta oli hyvä, kysyntä Ruotsissa. Kuhan hinta vakaa ja mademarkkinat vetivät hyvin.
- Särki ja lahna kävi kaupaksi ja niiden merkitys kasvaa, isoilla jalostajilla oli jopa pulaa särkikalasta. Rapujen hintaa voitiin nostaa.

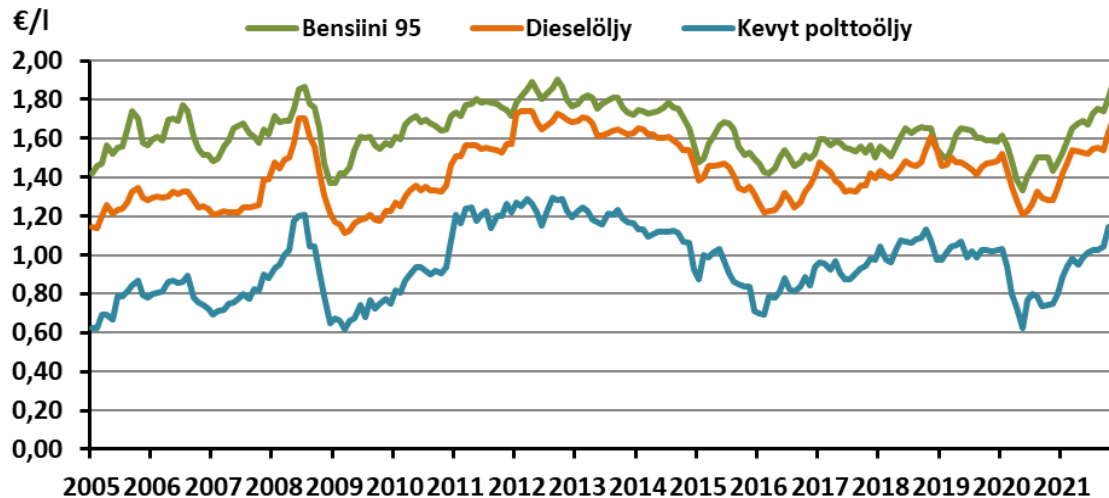

Polttoaineiden hinnat nousussa

Kalastajat

- Vuoden alussa polttoaine edullista. Polttoaineen hinnat olivat loppuvuoden nousussa, mikä vaikutti erityisesti troolikalastuksen ja kuljetusten kannattavuuteen. Myös sähkön ja paikoin myös kalastuslupien hinta nousussa.

Tärkeimpien öljytuotteiden reaaliset kuluttajahinnat (sis. alv)

Yhteiskunnalliset tekijät

Kalastuskiintiöiden ongelmia

Kalastajat

- Silakan Selkämeren kiintiö oli alkuvuodesta hyvin pieni. Sen vuoksi kevään troolikalastusta vähennettiin ja säästettiin kiintiötä syksyyn. Kesällä kiintiötä kasvatettiin, mutta päätös tuli niin myöhään, että kalastajat ja markkinat eivät enää ehtineet reagoida muutokseen. Kiintiötä jäi tämän vuoksi paljon hyödyntämättä.
- Selkämerelle saatuja silakan erilliskiintiöitä ei enää viiden vuoden jälkeen jatketa. Jos ei ole mahdollisuuksia ostaa lisäkiintiöitä tai kalastusoikeuksia, pitäisi perustaa uusi yritys, mikä lisää työtä rinnakkaisine kirjanpitoineen. Silakan rysäkalastuksen mahdollisessa erilliskiintiöinnissä on riski, että pohjoisessa kalaa jää kiintiön täytyessä pyytämättä, jollei kiintiötä jaeta alueellisiin osiin.
- Suomenlahden lohenkalastajilla on tarvetta saada lisää lohikiintiötä. Selkämerellä lohien kokonaiskiintiö pienenee jatkuvasti, minkä vuoksi on pakko ostaa uusia kiintiöitä vuosittain. Suurin ongelma on kuitenkin kalastuksen aika- ja pyydysmäärärajoitteet. On lottoa miten yhden rysän sijoittaminen onnistuu. Kalastajan pitää saada toimia kaupallisin perustein. Ministeriön etsiessä kultaista keskietä, kalastaja häviää aina, jos muutoksia tehtäessä verrataan nykytilaan eikä vapaaseen kalastukseen. Kalastajien kritiikki haudataan juhlapuheiden alle.

Ilmoitusvelvollisuuksista haittaa kalastukselle

Kalastajat

- Hyljesietopalkkio on aivan liian pieni eikä korvaa vahinkoja. Maksatukset ovat laahanneet perässä. Hyljehaitoista ainakin pyydysvahingot pitäisi saada täysmääräisesti korvattua, kalastusvakuutus korvaa vain osan. Mieluummin voimakkaampaa hylje- ja merimetsokannan rajoittamista kuin tukia.
- Ensiosastajan on ilmoitettava ELYlle sähköisesti rannikkokalastajan myymät lohet. Välttääkseen ilmoituksen ravintolat ostavat mieluummin välittäjältä kuin alkutuottajalta.
- Vähäpäästöiseen moottorin siirtymisen yhteydessä EU:n tukiehtojen toteutumisen todentaminen aiheutti paljon vaivaa.
- Rannikkokalastajalle yli 10 metrin alukseen siirtyminen aiheutti uusia ilmoitusvelvollisuuksia, vaikkei kalastaja pyytänyt kiintiöityjä lajeja.
- Siian solmuvälin muutos on uusi uhka. Kuhan alamitta Saaristomerellä ei ole haitannut, koska lämpimien kesien aikana kuha on kasvanut hyvin. Verkon solmuvälin suurentaminen on kuitenkin vähentänyt ahvensaalista.

Kiitelyjä tukiratkaisuja

Kalastajat

- Sisävesillä investointituki lisäsi investointihalukkuutta, ennakkotuki 70 % oli erittäin hyvä asia
- Korotettu investointituki hyljekarkottimiin oli hyvin tervetullut
- Koronatuot auttoivat sisävesikalastajaa hankalassa tilanteessa
- Avustus halliurosten poistamisen kustannuksiin kannatettava järjestelmä
- Lohen saalismerkit, maihintuonti-ilmoitukset puhelimella sekä pyydysmerkintöjen valvonta sujuivat mallikkaasti

Sisävesillä vaikea saada kalastuslupia

Kalastajat

- Monet vedenomistajat eivät halua kaupallista kalastusta vesilleen. Troolivesien saatavuudelle noussut uusia ongelmia tietyillä vesialueilla. Uusia käyttö- ja hoitosuunnitelmia valmistellaan ja ovat ristiriitaisia. Kaupalliselle kalastukselle osoitetaan harvoin vesialueita.
- Tukipolitiikkaa tulisi uudistaa niin, että uusiin aluksiin saa tukea. Muutoin ei saada uusia kalastajia.
- Kiertovesilaitoksien tuet vieneet paljon tukivaroja, jatkossa EMKVR:ssä panostettava enemmän luonnonkalaan.
- Järven hoitokalastusvaroja liian vähän. Korvausten tulisi olla suhteessa saalismäärään, jotta kannustaisi pyyntiin.
- Norpparajoitusalueet laajenivat ja verkkokalastuskieltoa pidennettiin.
- Elintarvikevalvonnasta saa tietoa hitaasti ja arvioinneissa vaihtelua.
- Kuhan alamitan nosto 45 senttimetriin rasittaa paikoin kalastusta.

Koronasta vaihtelevaa haittaa sisävesikalastukselle

Kalastajat

- Koronarajoitukset vaikuttivat edelleen ravintoloiden ja tukkujen kysyntään.
- Muikun osalta kuitenkin parempi kuin vuosi 2020, jolloin kysyntä loppui kuin seinään. Markkinatapahtumien peruuntumisesta sai koronatukea, mutta troolikalastajalle se oli vain pieni korvaus menetyksistä.
- Vaikutukset sisävesikalastukseen vaihtelivat alueittain: Kuusamossa vapaa-ajanasutus ja etätyöskentely korvasivat menetyksiä, Inarissa vaikea löytää korvaavia markkinoita. Kesällä ja joulukuussa matkailijoiden kysyntä parani pohjoisessa.
- Suoramyynti sisävesillä lisääntyi.

Korona ei haitannut merikalastusta

Kalastajat

- Koronalla ei juurikaan haittavaikutuksia rannikkokalastukseen. Kotimaan matkailijoiden kysyntä lisääntyi, kun ulkomaille ei päässyt. Kalan arvostus parantui. Koronan vuoksi syntyi lähiruokabuumi, toriasiakas kiitti kädestä pitäen kalasta. Buumi kuitenkin hiljenee koronan laantumisen myötä. Perämerellä tukku laski hintoja, vaikka suoramyyntiin kysyntä korkea. Ostajat tilasivat kalat etukäteen ja hakivat ne hallilta. Troolikalastukselle koronasta ei ollut enää haittaa.
- Toivottavasti kriisit herättävät päättäjät arvostamaan omavaraisuutta. Kalastus on tehokas ja hyvä tapa tuottaa ruokaa laajalti eri puolella maata.

Tulevaisuuden uhat

Sisävesikalastuksen huolenaiheita

Kalastajat

- Säkylän Pyhäjärven muikkukannan kehitys huolettaa.
- Muikkukato järvillä olisi sisävesitroolarin pahin uhka, koska lähes kaikki tulo saadaan muikusta.
- Särjen kalastus on ongelmallista. Pientä on paljon, mutta isoa vähän. Kalastus kohdistuu parveutuneisiin särkiin. Vesien samentuessa iso särki ei enää parveudu. Markkinat eivät ole särjellä ongelma, mutta jalostuksen jatkuvuus riippuu kalan saatavuudesta.
- Oulujärvellä kuhan alamitta epäonnistui, puolikuolleita kuhia joudutaan laskemaan takaisin

Markkinoilla olo on usein tasapainoilua

Kalastajat

- Tulevan saaliin ennustaminen on lähes mahdotonta, minkä vuoksi luonnonkalaa ei voi markkinoida kauppaketjun kautta.
- Muikun korkea hinta alkaa rajoittaa ostoja. Muikun hinnalle olisi nostotarpeita, koska kulut ovat korkeat. Pitäisi pyytää enemmän, mutta tarjontaa lisättäessä hinta laskee. Kustannusten nousu vie kannattavuuden.
- Isot tukut määrittävät hinnan. Pienten määrien toimittaminen on taas kallista.
- Liiallinen erikoistuminen ja keskittyminen jalostuksessa (esimerkiksi ahvenen konefileointi ja kalapihvien valmistus) voi olla riski-altista
- Työn määrä osattava suhteuttaa omaan jaksamiseen, ettei tule ylirasitusta.

Rajoitteita ja ympäristöuhkia

Kalastajat

- Säädösten tiukkeneminen uhkana, esimerkiksi WWF:n ehdotukset siian kalastuksen säätelystä. Pelkona kuhan alamitan nousu entisestään.
- Uusien käyttö- ja hoitosuunnitelmien kautta vanhoja kalastus-alueita rajataan sisävesillä kokonaan pois.
- Tulossa ruoppaus lähelle rysäpaikkoja. Kaivostoiminta likaa sisävesiä. Tuulivoimaloista tulossa merialueelle uusi uhka.
- Hyljekannan kasvu vaikeuttaa edelleen rannikkokalastusta.

Kalakannat ja kiintiöt mietityttävät merellä

Kalastajat

- Silakkakiintiöiden pieneneminen uhkana. Silakkakantojen tila huolestuttaa, silakka on laihaa ja pientä.
- Vihreä siirtymä vaikeuttaa kalastusta. Lohikiintiöt pienentyvät koko ajan. Saako lohta ensi vuonna kalastaa vai ei, viime vuonna hiuskarvan varassa. Epävarmuus jokavuotinen riesa.
- Kuoreen kalastuksen kestävyys mietityttää, tutkimusta pitää kohdistaa kuoreeseen ja kuoreen poikkeuslupapyyntiä valvoa.

Silakan kalastuksessa monia riskejä

Kalastajat

- Silakan kokonaiskiintiöiden pieneneminen on uhka. Toimijakohtaisia kiintiöitä koskeva politiikka on poukkoilevaa ja kasvava valvonta kohtuutonta. Menettävätkö silakan rysäkiintiöt jatkossa arvonsa?
- Mihin Ukrainan kriisi kehittyi? Valko-Venäjän markkinat ovat tärkeitä silakan kalastajalle ja pakastajalle. Ukrainalla on vielä jalostuskapasiteettia. Se ostaa silakkaa, mutta sotatoimialueella ei voi toimia. Minne pakastekala jatkossa myydään?
- Troolikalastuksessa polttoaineen ja pakastuksessa sähkön hinnan nousu.
- Kasvaneet tonnikalarehun markkinat ovat riskisiä. Niiden kysyntä voi muuttua nopeasti.
- Turkistalouden kysyntä laskee. Pientä toivonkipinän pilkahdusta oli markkinoilla, mutta todennäköisesti on lyhytaikaista. Ajetaanko ala alas?
- Ilmaston muutos etenee. Jos jatkossakin pitkiä ja lämpimiä kesiä, silakka ei parveudu ja sitä on vaikea kalastaa. Laatukin on silloin heikkoa eikä kestä pakastusta.

Maailmantalouden kriisit syventävät epävarmuuksia

Kalastajat

- Maailman tilanne on epävarma: Kalastajia tarvitaan kriisitilanteissa ruokahuollon turvaamiseen.
- Jatkuvatko koronapandemian vaikutukset? Rajoitusten kohdistuminen ei ole ollut tasapuolista. Matkailuyrityksissä kalan kysyntä vähenee, jos talouden epävarmuudesta seuraa irtisanomisia ja työttömyyttä
- Polttoainekustannusten nousu. Fossiilisista polttoaineista halutaan eroon, verotuen poistuminen olisi troolikalastajalle todella suuri haitta.
- Kuoreen menekkivaikeudet Venäjän hyökkäyssodan ja pakotteiden vuoksi. Hinta voi pudota.
- Inflaatio ja korkotason nousu. Säilyykö kuluttajan maksukyky? Syrjäyttävätkö edulliset elintarvikkeet lihan ja kalan?

Miten uusia kalastajia?

Kalastajat

- Mitkä ovat kalastuksen tulevaisuuden näkymät, kun kalastajat ikääntyvät eikä ole jatkajia. Jonakin päivänä huomataan, että kalastajia olisi tarvittu. Suurin uhka on Arkadianmäeltä: koskaan ei tiedä, mitä uutta sieltä on tulossa.
- Uusia kalastajia pitää tukea. Kalastajille pitää saada yrittäjäturva, koska alan opiskelu on hidasta ja pitkäjänteistä ennen kuin voi jatkaa itsenäisenä toimijana

Tulevaisuuden mahdollisuudet

Kalastaja voi itse vaikuttaa kalastuksen mielikuvaan

Kalastajat

- Kalastajan oma viestintä luo myönteistä mielikuvaa alasta ja uutta kysyntää luonnonkalalle
 - Sosiaalinen media, tv-esiintymiset, esitelmät ja keskustelutilaisuudet, yritysten tutustumiskäynnit ja muut vierailut antavat kalastajalle mahdollisuuden kertoa oikealla tavalla kalastuksesta ja tutkimusyhteistyöstä erilaisille ihmisille. Palaute on ollut myönteistä ja kannustavaa
- Hyljekarkotinkokeilut Luken kanssa on merkittävä yhteistyöavaus tutkimukseen. Hyljekarkottimilla on Selkämerellä iso merkitys, vaikka ovat työläitä ja kalliita käyttää.
- Silakan rysäkalastuksessa on menossa useita sukupolvenvaihdoksia. Niiden yhteydessä syntyy kalastajien välillä uusia yhteistyökuvioita.
- Vanhat kalastajat voisivat toimia jatkajille esimerkkinä ja neuvonantajana
- Ristiriitoja mökkiläisten kanssa voi välttää, jos ei pyydä ahventa viikonloppuisin.

Ratkaisuja rannikon hyljeongelmiin

Kalastajat

- Rysien suojaaminen ja hyljevapaat alueet karkottimien avulla
- Hylje- ja merimetsokantojen vähentäminen vaikuttaa saaliisiin, ei kannata kehittää pyydys- ja kalastustekniikkaa. Innokkaita hylkeenmetsästäjiä olisi, hylkeenmetsästys-projekti vain käyntiin.
- Ahvenanmaan malli käyttöön merimetsojen osalta. Munien rei'ittäminen hyvä vaihtoehto.
- Aktiiviset uudet pyyntimenetelmät, esim. kierrenuotta, 1-2 henkilön talvinuotta kuoreelle.

Kaupallinen kalastus on elinkeinotoimintaa

Kalastajat

- Kova kunnianhimo ajaa tulokselliseen toimintaan, kalastajan on luotettava omaan tekemiseen ja onnistumiseen
- Omia mahdollisuuksia ja voimavaroja pystyttävä hyödyntämään kannattavasti
- Uusi rahastokausi alkaa, tukia tarvitaan voimakkaan säätelyn vastapainoksi
- Huoltovarmuuden painottuminen elinkeinolle mahdollisuus
- Kotimaisen kalan edistämishjelma suuntaa voimavaroja kotimaisen kalan edistämiseen. Toivottavasti lisää luonnonkalan arvostusta.
- Ilmastonmuutoksen vuoksi avovesikausi pitenee ja kalastus helpottuu
- Koronan väistyessä ravintoloiden kysyntä normalisoituu

Vahvoissa kalakannoissa pyyntimahdollisuuksia

Kalastajat

- Pernajanlahdella on paljon pienikokoista kuhaa, hyviä saaliita saattaa olla tulossa tulevaisuudessa.
- Suomenlahdella on Selkämereen verrattuna mahdollisuus pidempään ja monipuolisempaan pyyntikauteen.
- Särjen kalastusta voisi lisätä. Pyyntiä ympäristöajattelu edellä.
- Muikun kannattavuus paremmaksi, pyyntimääriä pitäisi lisätä.
- Yrityksen kalastusmenetelmien monipuolistaminen.
- Oulujärvellä paljon muikkua ja kalastuspaine on laskenut. Nyt voitaisiin pyytää enemmän. Uusia kalastajia tarvittaisiin.

Kysytystä luonnonkalasta lisää arvoa

Kalastajat

- Kotimainen luonnonkala on kovassa nosteessa. Markkinoilla paljon mahdollisuuksia, jotka pitää hyödyntää omiin saalis-määriin perustuen. Kalan terveysvaikutukset tunnetaan.
- Uusiin markkinointikanaviin (Facebook, Reko) panostamalla parempaa tulosta, uusia asiakkaita tulossa (ympärivuotinen paikallinen ravintola)
- Jalostus lisää tuloja. Toimitilainvestoinnit parantavat saaliin hyödyntämismahdollisuuksia.
- Muikun mäti käy hyvin kaupaksi.
- Hauen fileistä, paloista ja mädistä voisi saada lisätuloja.
- Kevätkuoreen pakastusta tulisi kehittää siten, että raaka-ainetta voisi jalostuksessa käyttää myöhemmin.
- Kalan perkuu- ja fileointijäännösten uudelleenkäyttö kalajauhoksi tai eläinten rehuksi.

Silakan markkinoilla monia mahdollisuuksia

Kalastajat

- Silakan hinnassa on nousuodotuksia ja kysyntä kasvavaa.
- Silakan rysäkalastuksen saaliista kaikki lajitellaan, mahdollisuuksia lisätä sen elintarvikekäyttöä ja tuoda uusia tuotteita kotimaahan. Panostukset kalaöljyyn. Kalajauhon ja -öljyn hinnat nousussa.
- Uudet markkinasegmentit, esimerkiksi lemmikkieläinruokien raaka-aineeksi kotimaassa tai vientiin, kalarehujen raaka-aineet Pohjois-Amerikassa. Uusia elintarvikekalan markkinoita Afrikasta.
- Laivojen modernisointi, esimerkiksi kalatankkien uudistaminen, antaa mahdollisuuden tuottaa laadukkaampaa kalaa.

Hyviä hankkeita ja tutkimuksia tarvitaan

Kalastajat

- Yhteistyöstä Luken kanssa käytännön hyötyä: Hylkeenpyyntilaitte tutkimuskäytössä. Hyljekarkotinlaitteet ja niiden investointituet (80%) ovat iso kehitysaskel kalastajille.
- Uudenkaupungin kalasataman kehittäminen.
- Kalastus ja kalapaikat mukaan alueelliseen suunnitteluun ja kaavoitukseen. Pitää olla tiedossa ennen kuin rakennetaan mökkejä.

Lähteet

Luken tilastotietokannat

Kalatalouden tilastot: <http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/>

SAKL: Kiintiöseuranta: <http://sakl.fi/kiintioseuranta/>

Ilmatieteen laitos

Tuulitilastot: <http://ilmatieteenlaitos.fi/tuulitilastot>
<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/avoin-data>

Maksimituuliyhteenvedo. Julkaisematon.

Ilman lämpötila: <http://ilmatieteenlaitos.fi/karttoja-vuodesta-1961>.

Jäät: FMI Ilmanet

Jäätalvet 1981-2010 ja 2020/2021. Julkaisematon.

Korhonen, J. 2005. Suomen vesistöjen jääolot. Suomen ympäristö 751.

SYKE ja ELYt:

Veden lämpötila, jäänpaksuus:

Avoimet ympäristötietojärjestelmät. Pintavesien tila/Vesivarat. Hertta-palvelu.

http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Ymparistotietojarjestelmat.

Copernicus, Marine environment monitoring service: Veden lämpötila, satelliitti-data.

http://marine.copernicus.eu/services-portfolio/access-to-products/?option=com_csw&task=results

Lisätieto

Lisätieto kalastuksen olosuhdekatsauksesta antaa:

Erikoistutkija: Jari Setälä, jari.setala@luke.fi, puh: 029 5327 682